

Latvijas sportistiem veiksmīgākās Ziemas olimpiskās spēles ar divām sudraba un divām bronzas medaļām!

23. februārī Krievijas kūrortpilsētā Sočos nodzisa olimpiskā uguns – bija beigušās XXII Ziemas olimpiskās spēles. Tās nesa milzīgu gandarījumu Latvijas sportistiem, kuŗi četrus gadus bija gatavojušies šiem startiem ar cerībām izcīnīt medaļas. Viņu pūles vainagojās ar izcīnītajām sudraba un bronzas godalgām. Šīs Ziemas olimpiskās spēles ir veiksmīgākās Latvijas sporta vēsturē pēc valsts neatkarības atjaunošanas.

Latvijas olimpiskā komanda izcīnīja četras medaļas – divas sudraba un divas bronzas, kas komandu ierindoja 23. vietā kopējā medaļu vērtējumā. Pie godalgām Soču olimpiskajās spēlēs tika 26 valstu sportisti. No baltiešiem mēs šoreiz bijām vienīgie ar medaļu bagāžu. Līdz šim nebijuši smagu.

Oskars Melbārdis, Daumants Dreiškens, Arvis Vilkaste un Jānis Strenga ierakstīja sudraba lappusi Latvijas bobsleja vēsturē

Latvijai sudraba medaļu izcīnīja Martins Dukurs skeletonā un Latvijas bobsleja četrinieku

ekipāža, kuŗā startēja pilots Oskars Melbārdis un stūmēji Daumants Dreiškens, Arvis Vilkaste

un Jānis Strenga. Savukārt abas bronzas godalgas tika izcīnītas kamaniņu braukšanā. Pa divām medaļām mājup aizveda brāļi Andris un Juris Šici, kuŗi bija trešie divnieku sacensībās un trešo vietu ieguva arī komandu stafetē, kuŗā startēja arī Mārtiņš Rubenis un Elīza Tīruma.

Labāko desmitniekā tika arī citi Latvijas sportisti. Tomass Dukurs skeletonā palika ceturtais, Melbārdis/Drejškens bobslejā divniekiem bija piektais, Latvijas hokeja izlase pirmo reizi olimpiskajās spēlēs tika ceturtdaļfinālā un ieņēma astoto vietu, Andrejs Rastorgujevs finišēja devītajā vietā iedzišanas sacensībās biatlonā, bet Rubenis bija 10. vietā kamaniņu braukšanā vīriešiem.

(Turpinājums 12. lpp.)

Tuvojas Eiropas Parlamenta vēlēšanas

Latvijā 24. maijā notiks Eiropas Parlamenta vēlēšanas, kuŗās Latvijas pilsoņi varēs balsot par izraudzītajiem astoņiem deputātiem uz nākamajiem pieciem gadiem.

Kopš iepriekšējām vēlēšanām 2009. gadā, pamatojoties uz Lisabonas līgumu, vēlēšanu kārtībā ir notikušas vairākas pārmaiņas. Šī gada EP vēlēšanās būs samazināts ievēlējamo deputātu skaits un līdzšinējo 766 deputātu vietā nākamajos gados būs 751 EP deputāts. Tas nozīmē, ka Latvijas vēlētajiem šoreiz varēs izraudzīt astoņus savus pārstāvjus.

Par Eiropas Parlamenta darba pienākumiem *Latvijas Vēstneša* portālā rakstīts: "Eiropas Parlaments veic politiskās kontroles un padomdevēja funkcijas saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti ES Līgumos. EP apstiprina pārstāvi ārlietās un drošības jautājumos, kā arī ievēlē Eiropas Komisijas (EK) priekšsēdi. Pirmo reizi ES vēsturē EP 2014. gada vēlēšanu rezultāti noteiks, kuŗš vadīs EK."

Tas nozīmē, ka, ievērojot EP vēlēšanu rezultātus, dalībvalstu vai to valdību vadītājiem ir jāizvirza EK priekšsēža amata kandidāts. EP deputātiem kandidāts ir jāapstiprina ar absolūtu balsu vairākumu. Ar 376 balsīm no 751 tiek apstiprināts Eiropas Komisijas priekšsēdis. Daži politikas analizētāji gan ir ieskatā, ka būtībā nepieciešamo balsu skaits esot 400.

Tagad jau ir zināms, ka bijušais

Latvijas Ministru prezidents Valdis Dombrovskis ir pieteicis savu kandidāturu Eiropas Tautas partijas (EPT) nominācijai Eiropas Komisijas prezidenta amatam. Šobrīd ETP ir lielākā partijas grupa Eiropas Parlamentā. Ir jau zināmi vēl divi oficiālie kandidāti: Žaks Klods Junkers un 63 gadus vecais Mišels Baržē (ES iekšējā tirgus komisārs).

Politiskās grupas Eiropas Parlamentā

Eiropas Parlamentā ir septiņas politiskās grupas. Deputāti strādā politiskās grupās, kas tiek veidotas atbilstīgi politiskajai, nevis valstiskajai piederībai.

Lai izveidotu politisko grupu, tajā jābūt vismaz 25 deputātiem vismaz no vienas ceturtdaļas dalībvalstu.

Daži deputāti nav pievienojušies nevienai grupai, un tie ir pie politiskajām grupām nepiederšie deputāti.

Septiņas politiskās grupas

Eiropas Tautas partijas (Kristīgie demokrāti) grupa

Eiropas Parlamenta sociālistu un demokrātu progresīvās alianses grupa

Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienība

Zaļie/Eiropas Brīvā apvienība Eiropas Konservatīvo un reformistu grupa

Eiropas Apvienotie kreisie spēki /Ziemeļvalstu Zaļie kreisie spēki

Grupa „Brīvības un demokrātijas Eiropa”

Pie politiskām partijām nepiederušā deputātu grupa.

Balsošanas iespējas ārvalstīs

Lai nobalsotu Eiropas Parlamenta vēlēšanās, atrodoties ārpus Latvijas, iepriekš jāpiesakās:

1. attiecīgajā Latvijas Republikas pārstāvībā **līdz 12. aprīlim** vai

2. pasta balsošanas iecirknī Rīgā, Elizabetes ielā 57, **līdz 23. aprīlim**.

Piesakoties pasta balsošanai, jāaizpilda iesniegums (ir pieejams arī elektroniski www.cvk.lv). Var iesniegt personiski vai sūtīt pa pastu. Var rakstīt brīvā formā. **Pieteikumā jānorāda vēlētajā vārds, uzvārds, personas kods, dzīvesvietas adrese un adrese ārvalstīs, pēc kuŗas vēlas saņemt balsošanas materiālus.**

Kad iesniegums būs reģistrēts, vēlētajam pa pastu tiks nosūtīti visi nepieciešamie vēlēšanu materiāli. Tie jāaizpilda un pa pastu jānosūta atpakaļ balsošanas iecirknim Rīgā, Elizabetes ielā 57. (europarl.lv/informacija)

„Viens vēlētajš - viena balsis”

Eiropas Savienības pilsoņiem ir tiesības vēlētajā dalībvalstī, kuŗā viņi dzīvo vai strādā vēlēšanu laikā. Latvijas pilsonis, kas šīs tiesības izmanto, piesakoties balsot par šīs valsts deputātu, tiek izsvītrots no Latvijas vēlētajū saraksta. (cvk.lv). Plašāka informācija par EP vēlēšanām atrodama portālā www.cvk.lv
Zigrīda Daškevica

ES deputāti
ir skeptiski

(3. lpp.)

Aicina ziedot
Ukrainas
nemieros
cietušajiem

(3. lpp.)

Brāmss un
kazas piens

(4. lpp.)

Rīgā jauna
koncertzāle
RĪGA

(4. lpp.)

Piederīgs
mūsu sunfetei -
un kam vēl?

(5. lpp.)

Ar tautasdziesmu
apkārt pasaulei

(7. lpp.)

Tēvs teica:
“Skolā iesi, kad
karš būs beidzies”

(9. lpp.)

Filmas „Mammu, es Tevi mīlu” izrāde Londonā

Svētdien, 9.martā, plkst. 15.15 Zviedru baznīcas zālē Londonā uz lielā ekrāna tiks izrādīta pēdējo gadu veiksmīgākā Latvijas pilnmetrāžas filma – Jāņa Norda godalgotā „Mammu, es Tevi mīlu”. Filmas izrādi organizē Apvienotā Londonas latviešu ev. lut. un Miera draudze sadarbībā ar Britu – latviešu asociāciju (*British Latvian Association*).

Filmā stāstīts par trīspadsmit gadus vecā zēna Raimonda attiecībām ar savu māti. Filmas pirmizrāde notika 2013. gada 11. februārī Berlīnes kinofestivālā, kur tā saņēma Starptautiskās žūrijas balvu kā labākā pilnmetrāžas spēlfilma. Tāpat tā ir tikusi godalgota citos kinofestivālos Eiropā, ASV un Āzijā. Šī filma bija arī Latvijas nominācija Amerikas Kinoakadēmijas balvai nominācijā „labākā filma svešvalodā”.

Pirms filmas izrādes plkst. 14.00 notiks Apvienotās Londonas latviešu ev. lut. un Miera draudzes dievkalpojums, kam sekos filmas izrāde baznīcas zālē. Visi mīļi aicināti! Baznīcas adrese: 6 Harcourt Street, London, W1H 4AG (tuvākā apakšzemes stacija: Edgware Road).

AICINĀJUMS

Aicinām Jūs pieteikties **mazo bērnu nometnei**, kuŗa kārtējo reizi notiks Ēlandē, Sandbijā, no 2014. g. 13. jūlija plkst. 17.00 līdz 20. jūlija pēcpusdienai. Ir iespēja ierasties jau dienu iepriekš.

Nometne ir paredzēta bērniem 3 – 7 gadu vecumā. Mīļi gaidīti ir arī jaunāki vai vecāki brāļi un māsas, kā arī viņu vecāki.

Nometnes mērķis ir veicināt bērnos latvietību. Tādēļ centīsimies pavadīt jaukas dienas latviskā vidē, ar latviešu dziesmām, rotaļām un pirkstiņspēlēm. Nometnē būs arī sports, dejas, māksla, pārgājieni un citas jautras aktivitātes. BET arī paspēsīsim atpūsties un izbaudīt sauli.

Par garšīgu ēdienu nometnē rūpēsies pavārs. Kā allaž, vecākiem būs jāpiepalīdz ēdienu gatavošanā, trauku mazgāšanā un telpu uzkopšanā.

Nometnes valoda ir latviešu valoda. Sagaidām, ka dalībnieki nometnē piedalīsies no pirmās līdz pēdējai dienai.

Centīsimies sadalīt istabas tā, lai katrai ģimenei būtu sava istaba, bet to nevaram garantēt. Tāpat mēs visi dalīsimies vānāsistabās. Ierobežoto vietu dēļ lūdzam mudīgi pieteikties, vēlams, pirms 1. maija, jo visus interesentus pieņemt nevaram. Lūdzam iemaksāt dalības maksu līdz 1. jūnijam.

Dalības maksa pieaugušajiem 13-99 g.: 1000 SEK

Dalības maksa bērniem 2-12 g.: 500 SEK

Dalības maksa bērniem zem 1 g.: 100 SEK

Lūdzu, zvaniet vai rakstiet mums, ja jums ir kādi jautājumi!

Liene Leimanis Bartlett un

Katrina Johansone

Mobilais tālr. Lienei 0723-504591

mrsllb@gmail.com

Mobilais tālr. Katrinai: 072-2251448

Katrina.johansson@sweco.se

Draudzīgais aicinājums „Straumēnos”

Sabiedriskā darbiniece Ruta Parris mūsu saietā runāja par tematu „Kas satur tautu kopā”. Viņa stāstīja par Dr. Kārļa Ulmaņa līdzdalību brīvās Latvijas īstenošanā 1918. gadā un vēlāk, kad 1934. gada 15. maijā kopā ar kara ministru ģen. J. Balodi valsts apvērsumā atbrīvoja Latviju no Saeimas tukšvārziem un pinekļiem. Savā vārda dienā K. Ulmanis izsludināja Draudzīgo aicinājumu - ziedot skolām grāmatas un mācību līdzekļus. Šo skaisto tradīciju mēs vēl arvien trimdā turpinām.

1935. gadā tika uzcelts Brīvības pieminekļis Rīgā, izsludināta Tēvzemes balva. Sākās Latvijas ziedu laiki, kas ilga līdz krievu okupācijai 1940. gadā. Ar Tēvzemes balvau apbalvotā Edvarta

Virzas raksti pauz saskaņu un patiesību. Varoņi godināti viņa dzejolī “Pulkveža atgriešanās”, latviešu zemnieka dzīve un darbs aprakstīts poēmā „Straumēni”.

Mūsdienu latviešu atmiņu cienīgs, par dzimtenes dārgumu un mīlestību runājot trimdinieku dzīvē Vācijā, bija Jānis Jaunsudrabiņš. „Piemini Latviju”: – „Latvi! lai kuŗā zemes daļā tu nonāktu, piemini Latviju. Turi to dziļi ieslēgtu sirdī. Turi to kā lielāko dārgumu, ko nedrīkst pazaudēt. Jo, zaudējis Latviju, tu zudīsi pats!” Jānis Jaunsudrabiņš aktīvi darbojās līdz trimdas dzīvei, bija mākslas skolotājs Grēvenes nometnes latviešu ģimnazijā.

Īsumā tika pieminēti tikai daži slaveni rakstnieki, bet mums

viņu ir daudz - kā Zenta Mauriņa, Gunars Janovskis...

Visā pasaulē tagad brīvi plīvo Latvijas karogs, skan Latviešu tautas lūgšana, ir pieminēti tautas varoņiem. Skan Dziesmu svētki dzimtenē un plašā pasaulē, mums ir mūsu senču garantas – tautasdziesmas, tautas teikas, pasakas, ticējumi, mūsu piemiņas dienas. Un Anglijā ir Jaunsudrabiņa „Mūsmājas” un Virzas „Straumēni”. Viss, it viss ir bagāts mantojums to cilvēku kopībai, kuŗi reiz ir dzīvojuši un kuŗi dzīvo šodien.

Paldies Rutai par interesanto stāstījumu, kas klausītājus aizveda tāltālās, bet sirdij tuvās atmiņās! Paldies vanadzēm par viesmīlību!

I.B. Birzgale

Marta Landmane

*Vecais pulkstenis – modinātājs,
kas man daudzus gadus uzticīgi kalpoja,
bija tā piekūsis, ka uzteica darbu---*

Ar asarām viens no otra atvadījāties.

*Jaunu pulksteni uzgāju mežmalā,
papardes aizvējā.*

*Pacēlu, nopūtu rīta rasu
un ar dalītām jūtām
atnesu mājās.*

Sākumā tam neuzticējos.

To negribēju savā tuvumā---

Bet ar laiku,

*kaut tas arī netikšķ un nezvana,
pat iemīlēju.*

Šķiet, mans mājoklis

tapis mājīgāks un siltāks---

Tas liek domāt,

ka pēc ziemas nāk pavasaris.

Pirms izkūstu,

no manis pāri paliek pelēka palts,

Nezināmais, lūdzu, esi tik vēlīgs

un dāvinī man vienu baltu dienu:

ledus lāsteku vizošu pie loga rūts,

apsarmojūšu koku,

kalna nogāzi gurstoša sniega klātu

un bērnu dienu ragaviņas.

BRĪVĀ LATVIJA

APVIENOTĀ LONDONĀJ AVĪZE UN LATVIJA

ESAM PIEEJAMI GAN DRUKĀTĀ, GAN DIGITĀLĀ VERSIJĀ

DIGITĀLĀS VERSIJAS GADA ABONEMENTA MAKSA - 49 EIRO

Ja vēlaties saņemt jaunākās ziņas, lūdzu,
sūtiet vārdu un uzvārdu uz
info@brivalatvija.lv

Lasiet tīmeklī!

ASV latviešu
laikrakstu

LAIKS

www.laiks.us

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

**Valsts prezidenta
Andra Bērziņa apsveikums
Oskara Melbārža pilotētajai
bobsleja četrinieku ekipāžai**

No sirds sveicu jūs un patiesi lepojos ar Oskara Melbārža pilotētās bobsleja četrinieku ekipāžas izcilo sasniegumu – izcīnīto sudraba medaļu XXII Ziemas olimpiskajās spēlēs Sočos! Sportisti Oskars Melbārdis, Daumants Dreiškens, Arvis Vilkaste un Jānis Strenga, viņu treneri un komanda olimpiskajās spēlēs spoži apliecināja savu meistarību un gribasspēku, spēju darboties vienoti un sasniegt izvirzīto augsto mērķi.

Bobslejs ir kļuvis par vienu no Latvijas ziemas sporta veidu vizītkartēm, kas noteikti arī turpmāk ļaus Latvijas vārdam iemirdzēties sporta pasaules sasniegumu virsotnēs.

**Dombrovskis iesniedz
pieteikumu nominēšanai
EK prezidenta amatam**

Bijušais Ministru prezidents Valdis Dombrovskis (*Vienotība*) Briselē oficiāli pieteica savu kandidātūru Eiropas Tautas partijas (ETP) nominācijai Eiropas Komisijas (EK) prezidenta amatam. Dombrovskis premjēru birojā sagaidīja Eiropas Tautas partijas prezidents Žozefs Dauls, kas patlaban vada Eiropā lielāko centriski labējo partiju koalīciju ar lielāko deputātu skaitu Eiropas Parlamentā.

Preses konferencē Dombrovskis atzina, ka lielas izredzes nelolo, taču piesaka savu kandidātūru, lai uzsvērtu Eiropai svarīgos jautājumus un darītu redzamāku Latvijas pieredzi. Dombrovskis patlaban ir pirmais, kas oficiāli pieteicies par iespējamo Eiropas Tautas partijas kandidātu uz augsto amatu, taču Briseles aizkulisēs cirkulē vēl divi citi vārdi – bijušais Luksemburgas premjērmīnistrs, 59 gadus vecais Žans Klods Junkers un pašreizējais Eiropas Savienības iekšējā tirgus komisārs, 63 gadus vecais francūzis Mišels Barnjē.

EP deputāti ir skeptiski

par Valža Dombrovskā izredzēm tikt ievēlētām Eiropas Komisijas (EK) prezidenta amatā, taču par sasniegumu uzskata arī kandidātūras izvirzīšanu. Diskusijā

Rietumu Radio Ivars Godmanis sacīja, ka, būdams EK prezidenta amatam nominēts kandidāts, Dombrovskis to var izmantot, lai plašas publikas priekšā runātu par Eiropas Savienībai (ES) un Latvijai svarīgiem jautājumiem. „Man latvietim ir patīkami, ka mūsu valsts pārstāvis ir nominēts šim amatam, un es varu novēlēt tikai veiksmi.”

Roberts Zile (VL/TB/LNNK) atzinīgi vērtē Dombrovskā paveikto gan Latvijā, gan iepriekš EP, tomēr EK prezidenta vēlēšanas uzskata par „viltus vēlēšanām” un „teātri”. „Tas būs politisks dīls, kompromiss,” sacīja Zile. „Par to var dusmoties, taču mēs EP prezidentus arī ievēljam slēgtās vēlēšanās, bet viss iepriekš jau ir sarunāts, un visi zina, kas būs.” Zile arī norāda, ka absolūtais vēlēšanu vairākums citu valstu politiķus nepazīst un lielākajai daļai ir pilnīgi vienaldzība, kuŗu kandidātu kāda politiskā grupa virzīs par EK prezidentu. „Ja tas nebūs Dombrovskis, vai kāds Latvijā balsos par Eiropas Tautas partijas vai *Vienotības* sarakstu, ja priekšgalā būs izvirzīts Žans Klods Junkers vai Mišels Barnjē?” retoriski vaicā Zile.

**Atbalsta Krišjāņa Kariņa
virzīto likumprojektu**

Eiropas Parlamenta (EP) ekonomikas un monētāro lietu un Pilsoņu brīvības tiesību un iekšlietu komiteju apvienotajā sēdē deputāti ar nozīmīgu balsu vairākumu atbalstīja Latvijas pārstāvja Eiropas Parlamentā Krišjāņa Kariņa (*Vienotība*) virzīto likumprojektu. Tas paredz ierobežot naudas „atmazgāšanu” un ārzemju uzņēmumu darbību, atklājot to patiesos labuma guvējus. Naudas „atmazgāšana” ir globāla problēma, un tās apjomi ir līdz 5% pasaules kopējā IKP.

**Ārlietu ministra
darba vizīte Ņujorkā**

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs darba vizītē Ņujorkā ANO Drošības Padomē piedalījās diskusijā par likuma varu, ko organizē Lietuva - prezidējošā valsts Drošības Padomē februārī. Vizītes laikā ārlietu ministrs tikās ar augstām ANO amatpersonām, kā arī ar latviešu kopienas pārstāvjiem.

Ārlietu ministrijas paziņojums

24. februārī Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs ar Krievijas vēstnieku Aleksandru Vešņakovu pārrunāja viņa izteikumus par bijušo Latvijas Valsts prezidentu Vairu Viķi-Freibergu, norādot uz to nekorrekto un nepieņemamo valodu. „Krievijas vēstnieka izteikumi par bijušo Latvijas Valsts prezidentu Vairu Viķi-Freibergu nav pieņemami un ir nosodāmi, diplomātiem jābūt korrektiem,” uzsvēra Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs.

Vešņakovs Krievijas vēstniecības portālā *Facebook.com* bija rakstījis: „Žēl, ka - atšķirībā no sportistiem - politiķiem, tostarp

bijušajiem, pirms viņu uzstāšanās nav pienākums veikt dopinga kontroli.”

**Ēģiptē apcietinātā žurnālista
Pēterā Grestes tēvs lūdz
palīdzību. Parakstiet petīciju!**

Aprit divi mēneši, kopš Ēģiptes cietumā ieslodzīts latviešu izcelsmes *Al Jazeera* žurnālists Pēteris Greste. Ēģiptes varas iestādes viņu apsūdz teroristu atbalstīšanā, bet Grestes ģimene un cilvēktiesību organizācijas Pēterā Grestes un viņa kolleģu vajāšanu uzskata par uzbrukumu vārda brīvībai.

Apcietinātā Pēterā Grestes vecāki – Loisa un Juris Greste – aicina visus parakstīt petīciju, lai Ēģiptes varas iestādes no cietuma atbrīvotu viņu dēlu

To var izdarīt tīmekļa vietnē: http://www.avaaz.org/en/free_peter_greste_loc Petīciju līdz 25. februārim bija parakstījuši vairāk nekā 42 000 cilvēku.

Prezidentūras logo

Eiropas Savienības Padomē mūsu valsts logo pamatā likts arhētiskais dzirnakmens tēls. Latvijas prezidentūras logo autors ir dizaina grafīķis, Latvijas metāla naudas koncepcijas un dizaina autors Gunārs Lūsis.

EU2015.LV

Ministru kabinets apstiprināja Latvijas prezidentūras logo. „Latvijas prezidentūra – kā pamatīgs dzirnakmens, kas griežas un dzen uz priekšu Eiropas Savienību, lai gan risinātu problēmas, gan nostiprinātu pašas savienības lomu,” atzīst ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs. Latvijas prezidentūra ES Padomē norisināsies 2015. gada pirmajā pusgadā.

**Kijevā atklāj ceļojošo izstādi
„Latvijas traģēdija. 1941”**

Kijevā, Nacionālajā muzejā „Golodomora upuŗu piemiņas memoriāls”, atklāta Latvijas Okupācijas muzeja (LOM) un muzeja „Ebrēji Latvijā” veidotā ceļojošā izstāde „Latvijas traģēdija.

SPIILGTS CITĀTS

Kā radies vārds Latvija

Jānis Stradiņš

Jānis Stradiņš liek uz latviešu vēlmi mācīties, zināt un iemanīties likt lietā savas prasmes.

Pētījuma pirmajā sējumā aplūkota vārda *Latvija* un *latvieši* cilme, autors ir docents Ojārs Bušs. Tas ir samērā jauns vārds, kas radies Lietuvā no robežupes „Latupe” nosaukuma. Vārda sakne *lat* norāda uz dubļainu, miklu vietu. Ojārs Bušs izpētījis vārda *Latvija* rašanos, līdz šim šāda sakopojosa pētījuma nav bijis. Izpētīta arī rakstības attīstība, dialektu veidošanās, latviešu simbolika.

1941”. Izstādi atklāja Latvijas vēstniece Ukrainā Argita Daudze, izstādes autors, LOM ekspozīcijas kurators Ritvars Jansons, LOM direktora vietnieks attīstības jautājumos Gunārs Nāgels un Golodomora upuŗu piemiņas memoriāla direktors Viktors Di-denko.

Izstāde stāsta par traģiskāko gadu Latvijas 20.gadsimta vēsturē, kas izdzēsa daudzu Latvijas iedzīvotāju dzīvību, sašķēla ģimenes un izputināja mūzus. Centrālā tema izstādē ir deportācijas un holokausta, taču akcentēti arī citi svarīgi 1941. gada notikumi – komunistiskā okupācijas režīma politika un represijas, Latvijas armijas virsnieku iznīcināšana Litenē.

**Aicina Latvijas Sarkanā Krustu
uzsākt ziedojumu vākšanu
Ukrainas nemieros cietušajiem**

21. februārī ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs aicināja Latvijas Sarkanā Krusta vadību uzsākt ziedojumu vākšanu, lai nodrošinātu Ukrainas Sarkanā Krusta ar nepieciešamo palīdzības sniegšanai Kijevas nemieros cietušajiem.

Atsaucoties uz ārlietu ministra aicinājumu, Latvijas Sarkanais Krusts atvēris ziedojuma kontu, kuŗā, norādot ziedojuma mērķi – „Ukrainai”, savāktos līdzekļus nodos Ukrainas Sarkanajam Krustam.

Veselības ministrijas pārstāvis informējis, ka sagatavotajā palīdzības materiālu sarakstā lielākoties ir apseŗi, arī marles un medi-

cīniskai šūšanai paredzētie materiāli. Tomēr situācija Ukrainā dažu dienu laikā ir mainījusies, un iespējams, ka nu nepieciešami citi materiāli. Tāpēc valdība atbalstīja ieceri, ka Latvijas humānā palīdzība tiks piešķirta 30 tūkstošu eiro apmērā, bet konkrētos materiālus precīzēs Latvijas vēstniecībā Ukrainā. Palīdzība tiks nodota ar Latvijas Sarkanā Krusta starpniecību.

Savukārt Eiropas Parlamenta Ārlietu komitejas vadītājs Elmārs Broks paziņojis, ka pēc jaunās Ukrainas valdības izveidošanas Eiropas Savienība ir gatava tai piešķirt 20 miljardus eiro reformu veikšanai.

**Pretvēža medikaments Rīgvir
Latvijas iedzīvotājiem būs bez maksas**

Latvijas pretvēža medikaments *Rīgvir*, kas paredzēts smagākās ādas vēža formas - melanomas - ārstēšanai, valsts iedzīvotājiem būs pieejams bez maksas, aģentūru LETA informēja Latvijas Viroterapijas centra izpildītore Gunta Kalniņa. Latvija šobrīd ir vienīgā valsts pasaulē, kur pieejama pretvēža viroterapija ar pagaidām vienīgajām onkoloģijas nozarē esošajām zālēm – *Rīgvir*.

Rīgvir izgudrotāja un viroterapijas pamatlicēja ir zinātniece profesore Aina Muceniece. Viroterapijas centra paziņojumā ievērots Ainas Mucenieces testaments.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp)

Krievu analītiķis: Pēc Gruzijas - Ukraina, pēc Ukrainas - Baltijas valstis

Ukrainas notikumi vedina domāt, ka Rietumi joprojām nav izpratuši Krievijas prezidenta Vladimira Putina režīma patieso būtību, tāpēc Eiropas Savienības (ES) un ASV bezzobainās politikas dēļ par Kremļa ekspansīvās politikas mērķi pēc Gruzijas un Ukrainas varētu kļūt Baltijas valstis. Šādu viedokli Lietuvas Radio un televīzijas ziņu portālam *Lrt.lt* paudis pazīstamais krievu analītiķis Andrejs Piontkovskis. Pēc viņa teiktā, domājams, ka Ukrainas notikumos piedalījušies arī Krievijas specvienību kaujinieki. Kremļa šobrīd tiecas sadalīt Ukrainu un anektēt Krimu, bet Rietumi nespēj Krieviju savaldīt.

42 valstis atspoguļoja Rīgas tapšanu par Eiropas kultūras galvaspilsētu

EIROPAS KULTŪRAS GALVASPILSĒTA

Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas atklāšanas notikumiem 42 valstis vēlti 408 raksti, reportāžas un sižeti, informēja nodibinājuma *Rīga 2014* sabiedrisko attiecību programmas vadītājs Mārtiņš Drēģeris.

Ziņas par Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas atklāšanas sarīkojumiem ir sasniegušas pat tādas valstis kā Filipīnas, Ēģipte,

Malaizija un Indija. No visām publikācijām 40 ir TV sižeti, kas publicēti Vācijas televīzijās *ZDF* un *NRD*, *Euronews*, Krievijas "TV Kultūra" un "1 kanālis", Zviedrijas televīzijā *SVT*, kā arī Igaunijas *EER*, Polijas *TVP* un citu valstu televīzijās.

Par *Rīga 2014* atklāšanas sarīkojumiem ārzemju radiostacijās publicēta 21 radio reportāža. Par sarīkojumiem Rīgā stāstīts Austrijas *ORF*, Francijas *Radio France*, Polijas *Radio 1*, Lielbritānijas *BBC Radio 3* un *Radio 4*, kā arī Itālijas *Rai 1*. Par Rīgu - Eiropas kultūras galvaspilsētu ir rakstījuši arī lielākie ārvalstu plašsaziņas līdzekļi. Lielbritānijas *The Spectator* rakstījis, ka "Rīga - Hanzas savienības ostas pilsēta, kuŗu kolonizējuši vācieši, poļi, zviedri un krievi, - ir bijusi starptautiska pilsēta kopš viduslaikiem". Žurnālā uzsvērts, ka atklāšanas programma 2014. gadam apstiprina Rīgas kosmopolitiskās īpašības.

Kultūras ministre iestājusies VL/TB/LNNK

Kultūras ministre Dace Melbārde ir oficiāli iestājusies Nacionālajā apvienībā *Visu Latvijai!/Tēvzemei un Brīvībai/LNNK* (VL/TB/LNNK). Nacionālās apvienības līdzpriekšsēdis Raivis Dzintars apļiecina, ka Melbārde iestājusies partijā, jau pirms VL/TB/LNNK oficiāli pārtapusi par vienotu partiju.

Melbārde iestājusies partijā *Visu Latvijai!*. Pašlaik VL/TB/LNNK ir oficiāli pārtapusi par vienotu partiju. Melbārde veic kultūras ministres pienākumus kopš pagājušā gada oktobra un ir kļuvusi par kultūras ministri arī pašreizējā valdībā.

Dace Melbārde

Nīderlandes Nacionālais studentu orķestris koncertē Lielajā ģildē

Nīderlandes Nacionālais studentu orķestris 23. februārī sniedza koncertu Lielajā ģildē. Programmā bija īpaši šim orķestrim komponētais Matiasa Kadara skaņdarbs, Edvarda Elgāra „Jūras ainavas”, Dmitrija Šostakoviča „Simfonija Nr.10” un Emila Dārziņa „Melancholiskais valsis”.

Nīderlandes Nacionālajā studentu orķestrī ir 100 īpaši atlasīti studenti no visas valsts. Vienu mēnesi gadā šie jaunie, talantīgie mūziķi noliek malā studijas, lai ļautos iedvesmojošas mūzikas programmas izaicinājumam slavena diriģenta vadībā. Pēc desmit dienu intensīviem mēģinājumiem orķestris sniedz koncertus lielākajās un nozīmīgākajās Nīderlandes koncertzālēs, tūri beidzot Amsterdamas *Concertgebouw*. Pēc tam orķestris dodas nedēļu ilgā koncerttūrē ārpus Nīderlandes. Pēdējo gadu laikā orķestris uzstājies Romā, Zagrebā, Sanktpēterburgā un Ņujorkā.

Ar *Kremerata Baltica* uzstāšanos sākas *Rīga 2014* koncertu cikls „Dzimuši Rīgā”

Ar izcilā vijolnieka Gidona Krēmēra un orķestra *Kremerata Baltica* koncertu 7. martā sāksies pirmais Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas koncertu cikls „Dzimuši Rīgā”. Šis cikls ir viens no Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas mūzikālajiem notikumiem, kuŗa ietvaros uzstāsies Rīgā dzimušās akadēmiskās mūzikas izcilības - Gidons Krēmērs, Baiba Skride, Miša Maiskis, Mariss Jansons un daudzi citi pasaules slavu ieguvuši mūziķi, kuŗu dzimtas saknes ir meklējamas Rīgā.

17.maijā Latvijas Nacionālajā operā koncertu ciklu „Dzimuši Rīgā” turpinās operdziedātāja Inga Kalna, sniedzot krāšņu solokoncertu ievērojamā britu diriģenta Džuliana Reinoldsa mūzikālajā vadībā. Programmā: Gaetāno Doniceti, Džoakīno Rosīni, Džuzepes Verdi u. c. mūzika.

6. jūlijā krāšņā koncertā pie Latvijas Nacionālās operas uzstāsies Rīgā dzimušās akadēmiskās mūzikas zvaigznes - Maija Kovaļevska, Inese Galante, Aleksandrs Antoņenko, Egils Siliņš, Gidons Krēmērs, Miša Maiskis, Baiba Skride, Iveta Apkalna, Vestards Šimkus, Raimonds Pauls un Laima Jansone, kā arī kuŗi un orķestris Andŗa Pogas vadībā.

Tallinā demonstrē režisores Rūtas Celmas-Kello filmu „Brāmss un kazas piens”

Ar Latvijas vēstniecības Igaunijā atbalstu Tallinas kinoteātrī „Artis” tika izrādīta latviešu režisores Rūtas Celmas-Kello jaunā dokumentālā pilnmetrāžas video-filma „Brāmss un kazas piens” (operātoru Aivars Kalniņš un Arvo Vilu). Pirms seansa režisore pastāstīja par filmas tapšanu un iepazīstināja auditoriju ar operātoru A. Vilu.

Komentāri pēc filmas noskatīšanās liecināja, ka skatītāji ar patiesu interesi sekojuši stāstam par pianista Vestarda Šimkus pasaules redzējumu un tā atspoguļojumu mūzikā.

Latvijas vēstniecībā Beļģijā runā par Latvijas vēstures dzīvo atmiņu

19. februārī Briselē, Latvijas vēstniecībā, *Rīga 2014* sarīkojumu programmas ietvaros iepazīstināja ar savu jauno dokumentālo filmu „Četrreiz katrs viens”. Viesojās žurnālists un publicists Atis Klimovičs, kā arī dzejniece Inese Zandere.

No kreisās: LBB priekšēde Ilze Spigule Bautenvega (Spigule-Buijtenweg), Latvijas vēstniecības Beļģijā pirmā sekretāre Sanita Pēkale, Inese Zandere, Latvijas vēstniece Beļģijā Lelde Līce-Līcīte, Atis Klimovičs un Latvijas vēstniecības Beļģijā pirmā sekretāre Vita Timermane-Moora Latvijas vēstniecībā Beļģijā 2014. gada 19. februārī

Filmas dokumentāli distancētais un tomēr emocionālais vēstījums izraisīja daudz pārdomu un sarunu sarīkojuma saviesīgajā daļā. Abi filmas autori stāstīja par vēsturisko temu nozīmi un secīgo filmas tapšanu, sākot ar grāmatu „Personiskā Latvija”, to turpinot ar četrām spilgtām personībām filmā „Četrreiz katrs viens”. Atis Klimovičs aicināja kupli apmeklēt sarīkojuma dalībniekus latviešu tautas vēsturiskos likločus pārrunāt arī savā ģimenes

lokā, gan turklāt dokumentējot dzīvās liecības, gan ar bērniem runājot par vēstures notikumu nozīmi mūsdienu Latvijā. Līdztekus filmas izrādei vēstniecībā notika arī pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērnu sarunas, kā arī spēles ar dzejnieci Inesi Zanderi, bet vēlāk - bērnu grāmatu darbnīca ar mākslinieci Ūnu Laukmani.

Latvijas un Zviedrijas vēstniece Beļģijā kopīgi prezentē *Rīga 2014* un *Ūmeo 2014* Reģionu komitejā Briselē

Briselē, Eiropas Savienības Reģionu komitejas zālē, notika 2014. gada Eiropas kultūras galvaspilsētu Rīgas un Ūmeo kopīga prezentācija.

ES Reģionu komitejas pārstāvis Lorāns Tjils, Latvijas vēstniece Beļģijā Lelde Līce-Līcīte un Zviedrijas vēstniece Beļģijā Ulrika Sundberga.

Atklājot sarīkojumu, Latvijas vēstniece Beļģijā Lelde Līce-Līcīte sacīja: „*Rīga 2014* programmas nosaukums *Force Majeur* kā juridisks termins ir ļoti pazīstams Eiropas Savienības lēmumu pieņemšanas procesā. *Rīga 2014* aicina šo terminu skatīt kultūras kontekstā: kultūra kā vēra ņemams pozitīvs spēks. *Rīga 2014* programma ir uzdrošināšanās un pārsteigumi visa gada garumā.” Vēstniece aicināja klātesošos izbaudīt *Rīga 2014* klātieni arī Beļģijā 18 dažādos sarīkojumos, kuŗos būs dzirdams un redzams *Rīga 2014* vārds.

Zviedrijas vēstniece Beļģijā Ulrika Sundberga savā uzrunā apļiecina Ūmeo programmas fokusēšanu uz sāmu kultūru un tradīcijām. Ūmeo pilsētas galva Marija Luīze Ronmarka uzsvēra mūsdienu kultūras un vēsturisko tradīciju mijiedarbības nozīmi pilsētas attīstībā.

Šogad atklās jaunu koncertzāli *Rīga*

Pēc dažiem mēnešiem - 20. septembrī Rīgā tiks atklāta jauna koncertzāle *Rīga*, kuŗas mājvieta būs Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielajā zālē. Tā būs savulaik populārās, bet nu jau vairākus gadus desmitus plašākai sabiedrībai nepieejamas kultūras telpas atdzimšana. 1955. gadā uzbūvētā zāle daudzus gadus kalpojusi ne tikai par zinātņu sapulču, bet arī par teātra izrāžu un koncertu norises vietu - te bija profesionāli aprīkota skatuve, vienīgā amfiteātra tipa zāle Latvijā ar izcilu akustiku un pat speciāli izbūvētu orķestra bedri, par ko īpaši priecājās Latvijas Filharmonijas mūziķi, kuŗi te bija raduši mājvietu Lielās ģildes rekonstrukcijas laikā.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

Žurnālisti. Zīmējums: Zengus Zaharāns

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Mūsu cunftē - žurnālisti... 1994. gadā, kad pēc 22 gadu promienes ieradās dzimtajā Rīgā, mani iepazīstināja ar žurnālistu **Juri Paidēru**, kuŗš, kā man teica, esot labs ekonomisko problēmu pazinējs. Šī iepazīšanās notika Kongresu namā Preses balles ietvaros. Kopš tā laika Juris Paidērs reizumis pavīd manā redzeslokā, un daži viņa profesionālās darbības aspekti ir saistījuši manu uzmanību.

Patlaban Rīgā ir divas apvienības, kas pārstāv "mūsu cunftes" - plašsaziņas līdzekļu jeb mediju darbinieku intereses: Latvijas žurnālistu savienība (LŽS) un Latvijas žurnālistu asociācija (LŽA). Tās ir stipri atšķirīgas "pēc sava gara un būtības".

Juris Paidērs nu jau ilgus gadus ar drošu roku vada Latvijas žurnālistu savienību, reizē būdams *Neatkarīgās (NRA)* publi-

cists. Paskatīsimies, kas ir Juŗa Paidēra vadītās savienības valdē: no sešiem valdes locekļiem trīs darbojas krievvalodīgajos medijos - Ina Oškāja, Ksenija Zagorovska un Igors Vatoļins - diezgan odiozs rakstonis, ks neslēpj savu antilatviskumu. Un Dainis Lemešonoks, kas ievēlēts LŽS Revizijas komisijā, pēdējā laikā kļuvis, tēlaini izsakoties, par "politisku mizantropu".

Krass pretstats Paidēra vadītajai LŽS ir Latvijas žurnālistu asociācija (LŽA), kuŗas priekšsēde ir Anda Rožkalne, kas sarakstījusi ļoti vērtīgu un nodēriģu grāmatu „Kam pieder Latvijas mediji?”. LŽA valdē ir tādi pazīstami žurnālisti kā Pēteris Zirnis, Dita Arāja, Nellija Ločmele - žurnāla *IR* galvenā redaktore. Starp LŽA 113 biedriem minami, piemēram, Aivars Ozoliņš, Pauls Raudseps, Baiba Strautmane, Māra

Libeka no *LA* un *LAIKA/BL* autori Kārlis Streips un Sallija Benfelde. Šie vārdi vien rāda, ka LŽA no LŽS atšķiras - manuprāt - pozitīvi.

Tātad - Juris Paidērs. No viņa mēs reizēm dzirdam "atklājumus", ka - piedodiet - mute paliek vaļā. Nēkad neaizmirsīšu brīdi, kad izlasīju Juŗa Paidēra Katiņas traģēdijas vērtējumu: sak, ticamāka esot padomju versija, ka poļu virsniekus nošāvuši vācieši. Ne tikai Gorbačovs un Jeļcins, bet arī Putins atzinuši, ka poļu virsniekus Katiņā un divās citās vietās nošāvuši NKVD bēdes. Bet Paidēru sen pierādītie fakti nepārlicina...

Kā zināms, ļoti nelabu iespaidu atstājuši trīs sējumi - „Nākotnes melnraksti”, ko sarakstījuši īpatnēja trijotne: *Saskaņas centra* līderis Jānis Urbanovičs, no Maskavas mūs "aplaimojušais"

Igors Jurgens un Juris Paidērs, kuŗš šai diždarbā "ielicis" visu savu žurnālista (un vēsturnieka-amatiēŗa) māku. Šajos sējumos Latvijas vēsture pasniegta viscaur promaskaviskā garā.

Visjaunākie Juŗa Paidēra domu graudi, kas datēti ar š. g. februāri, atspoguļo to pašu tendenci - austrumu virzienā. Intervijā Rīgas krievvalodīgajam portālam www.frecity.lv Paidērs izsakās, ka "nacionālistiski noskaņotās partijas, piedaloties koalīcijās, novedīs latviešu nāciju līdz bojāejai (...) Tas, ko nodarīja šie tā devētie nacionālisti, atrodoties pie varas stūres, ir briesmīgāks par visu okupāciju."

„Dziesma kā kļiedziens” - tā sauc Paidēra rakstu, kuŗu *NRA* publicēja 11. februārī un kuŗā cildināts Ievas Dāboliņas dzejoļu krājums „Lieta LR2”. Juris Paidērs īpaši izceļ dzejnieces rindas,

kas vērstas pret gejiem un lesbietēm. Paidērs turpat "no sevis" piebilst, ka "Latvijas varas elite" par mērķi piesauca "iestāšanos NATO, ES vai eirozonā. Tikai tad, kad vairs nav kur iestāties, Latvijas varenie nosauca mērķi Latvijai - būvēsim labklājību." Dzejnieces kļiedzienā, uzsver Paidērs, skan sāpes un "atteikšanās pieņemt starptautiskā biznesa uzspiesto lietu kārtību".

17. februārī tai pašā *NRA* lasām Paidēra rakstu „Demokratijas krīze”. Aplūkojis stāvokli Bosnijā un Ukrainā (un apšaubījis turienes "revolucionāru" demokrātiskumu), Juris Paidērs prāto par "vienveidīgas un primitīvas demokratijas variantu", ko "globālais finanču kapitāls ar Rietumu demokrātiju rokām cenšas uzspiest visām tautām".

Kur un kad mēs tādas frazes jau esam lasījuši?

SALLIJA
BENFELDE

Pēdējo mēnešu un it sevišķi pēdējo nedēļu notikumi Ukrainā ir kārtējais atgādinājums par Krievijas interesēm un par to, ka Putins nekautrējas līdzekļu izvēlē, lai panāktu savu. Pirmajā brīdī var šķist, ka Ukrainā notiekošais Latviju neskaŗ, tomēr tā tas nav, jo Ukraina no mums ir tikai 1000 kilometru attālumā, mums ir robeŗa ar Krieviju, un tās un vietējo Putina piekritēju intereses Latvijā var just vai ik dienu.

Lai labāk saprastu, kas, kā un kāpēc notiek Ukrainā, jāatgādinā pēdējo trīs mēnešu notikumi Kijevā. Kā zināms, Ukraina jau labu laiku raudzījies Eiropas Savienības (ES) virzienā, tomēr valdošās Reģionu partijas un tās vadītāja, Ukrainas prezidenta Viktora Janukoviča nostāja visu laiku bijusi nenoteikta, lai gan viņš bija solījis Ukrainas tuvināšanos ES. Pagājušā gada novembrā beigās Lietuvā, Viļņā, notika ES Austrumu partnerības galotņu sanāksme, un Ukrainas prezidents neparakstīja asociācijas un tirdzniecības līgumu ar ES. Pēc tam Ukrainas opozīcijas pārstāvji preses konferencē paziņoja, ka Ukrainas prezidents Janukovičs ir nodevis savas tautas pēdējās cerības. Viens no opozīcijas līderiem, partijas *Batkivščina* („Tēvzeme”) vadītājs Arsēnijs Jaceņuks toreiz sacīja: „Ir pilnīgi skaidrs, ka prezidents Viktors Janukovičs, cenšoties noturēties pie varas un 2015. gadā sagrābt valsts vadītāja amatu, pārdevis Ukrainas likteni un nākotni, un to viņš darījis Krievijas prezidenta Vladimira Putina aizgādībā. Putins uzvarējis, bet Uk-

raina saskārusies ar milzīgu izaicinājumu - kurp tai tālāk iet.”

Jau pirms prezidenta galīgā lēmuma neparakstīt līgumu ar ES Ukrainas galvaspilsētā Kijevā notika protesta demonstrācija, kuŗā piedalījās aptuveni 50 tūkstoši cilvēku, jo pirms Viļņas sanāksmes negaidīti tika paziņots, ka ir pārtraukta gatavošanās šajā sanāksmē parakstīt ES asociācijas līgumu. 19. decembrī Krievija un Ukraina vienojās par Ukrainai piegādājamās gāzes cenas samazināšanu, un Krievija Ukrainas valdības vērtspāpiros investēs 15 miljardus dolāru, lai atbalstītu Ukrainas budžetu, pēc tikšanās ar Janukoviču Kremli paziņoja Putins. Opozīcijas līderi toreiz izteicās, ka prezidents Viktors Janukovičs Maskavā „nodevis ukraiņus lombardā”.

Kopš novembra, kad kļuva skaidrs - Ukraina asociācijas līgumu ar ES neparakstīs, Kijevā notika plašas demonstrācijas, kuŗās piedalījās aizvien vairāk cilvēku. Ukrainas un Krievijas vienošanās situāciju tikai saasināja, protesti notika Neatkarības jeb Maidana laukumā, un protesta kustība ieguva maidana nosaukumu. Prezidentu atbalstītājs vairākums Ukrainas parlamentā jeb Augstākajā Radā 16. janvārī pieņēma pret protesta akcijām vērstu likumu, kas atļāva krimināli sodīt pret valdību vērsto demonstrāciju dalībniekus. Jāpiebilst, ka Ukrainas austrumos un Krimā dzīvo ap 60 procentu krievvalodīgo, kas lielākoties ir Krievijas un Putina piekritēji. Skaidrojums tādai situācijai ir meklējams visai senā vēsturē.

Padomju vara no 1932. līdz 1933. gadam Ukrainā izraisīja mākslīgu badu, kas vēsturē iegājis ar nosaukumu „golodomors” (bada nāve), kuŗā pēc dažādiem datiem gājuši bojā 2 - 10 miljoni cilvēku. Ukraiņu zemnieku ģimeņiem atņēma absolūti visu pārtiku, pat sēklas graudus. Acīmredzot bāds tika izraisīts, lai apspiestu ukraiņu nacionālismu un iznīcinātu ukraiņu tautu. Savukārt 1944. gadā Staļina deportācijās uz Centrālāziju tika izsūtīti teju visi Krimas tatāri, kuŗu skaits jau Krievijas impērijas laikā pēc represijām bija sarucis no 5 miljoniem līdz 300 tūkstošiem. Protams, badā nomērdēto un izsūtīto iedzīvotāju vietā ieradās ļaudis no toreizējās PSRS, lielākoties krievu valodā runājošie. Jāpiebilst, ka 2008. gada martā Ukrainas parlaments atzina Padomju Savienības rīcību bada izraisīšanā par genocīdu. 2008. gada 23. oktobrī Eiropas Parlaments pieņēma rezolūciju, kuŗā golodomors tika atzīts par noziegumu pret cilvēci.

Pēc 16. janvāŗa, kad tika pieņemts likums pret demonstrantiem, Ukrainas vara sāka lietot pret protestētājiem bruņotu spēku, bija cilvēku upuri. Maidana laukumā tika celtas barikādes, visu diennakti tur atradās tūkstošiem cilvēku. Protesta akcijas un bruņotas sadursmes ar varas pārstāvjiem sākās arī citās Ukrainas pilsētās valsts rietumos. Notiekošais pamazām kļuva par Ukrainas iedzīvotāju un varas konfliktu, kuŗā pret protestētājiem tika izmantoti ieroči. Latvija un arī citas Austrumeiropas valstis jau labu laiku centās

Kijevā notiekošajam pievērst ES uzmanību, atgādinot, ka vara pārkāpj cilvēktiesības un ignorē ukraiņu tautas gribu. Situācija vēl vairāk saasinājās 18. februārī, kad Augstākās Radas opozīcijas partijas mēģināja iesniegt pieprasījumu atcelt spēkā esošo Ukrainas konstitūciju un atgriezties pie 2004. gadā pieņemtās konstitūcijas. Pieprasījums tika noraidīts. Opozīcijas partiju pārstāvji tomēr varu piespieda šo pieprasījumu reģistrēt. Vairāki opozīcijas deputāti sarīkoja protesta gājieni uz Ukrainas parlamenta ēku, taču tur atdūrās pret milicijas kravas automašīnām un uzsāka ielu kaujas. Tuvīnā Marijas parkā protestētāji sāka celt jaunas barikādes un ieņēma Kijevas virsnieku namu, kuŗā iekārtoja medicīnas punktu ievainotajiem. Pēcpusdienā demonstranti iebruka valdošās Reģionu partijas ēkā. Pievakarē specvienības kaujinieki atspieda protestētājus no valdības ēku kvartāliem, un Ukrainas Iekšlietu ministrija paziņoja, ka līdz plkst. 18.00 jāpārtrauc nemieri, pretējā gadījumā tiks ieviesta kārtība ar likumā paredzētiem paņēmieniem. Savukārt opozīcija aicināja nekavējoties izsludināt prezidenta un parlamenta pirmstermiņa vēlēšanas, kā arī izvest specvienības no Kijevas centra.

Specvienību un iekšlietu kaŗaspēka vienību kaŗavīri sāka „antiterrorisma operāciju” Neatkarības laukumā ar ūdens lielgabaliem un trokšņu granātām, uz ko protestētāji atbildēja ar akmeņiem, petardēm un degšķidruma pudelēm. Tika ziņots par deviņiem ielu kaujās krituša-

jiem, no kuŗiem divi bija iekšlietu kaŗaspēka vienību dalībnieki. Ļvovā protestētāji ieņēma apgabala administrācijas ēku, prokuratūru un Iekšlietu ministrijas ēkas. Pēc nakts kaujām 19. februārī rītā tika ziņots par bojā gājušajiem. Ukrainas aizsardzības ministrs paziņoja, ka devis pavēli nosūtīt uz Kijevu speciālo gaisa desanta brigādi. Pēcpusdienā plašsaziņas līdzekļi ziņoja, ka Ukrainas galvaspilsētā opozīcijas un milicijas sadursmēs bojāgājušo skaits sasniedzis 25, bet ievainoto skaits sniedz tūkstošos un Ukraina tuvojas pilsoņkaram. 19. februārī ciņā pret demonstrantiem iesaistījās snaiperi, tika ziņots, ka dienas laikā nogalināti vairāk nekā 50 cilvēki. Vēlāk bojā gājušo skaits tika precizēts: nošauti 82 cilvēki. Reportāžas no Kijevas bija asinis stindzinošas - žurnālistiem bija izdevies nofilmēt, kā snaiperu lodes nogalina cilvēkus. Krievija mudināja prezidentu Janukoviču nepadoties.

Beidzot arī ES nolēma iesaistīties konflikta risināšanā, Brisele tika sasaukta ES ārlietu ministru apspriede, lai lemtu par sankcijām pret Ukrainas amatpersonām (aizliegums iebrukt ES un kontu bloķēšana). Uz Kijevu devās Vācijas, Polijas ārlietu ministri, Francijas ārlietu ministrijas Kontinentālās Eiropas departamenta vadītājs. Putinam zvanīja gan Vācijas kanclere Merkele, gan ASV prezidents Obama, kas ar Krievijas prezidentu Vladimīru Putinu telefoniski vienojās, ka nav pieļaujamas turpmākas sadursmes un upuri.

(Turpinājums 7. lpp.)

Ukrainas mācība latviešiem

VIJOLE VARNEŠU VALGOS

AIVARS KALNIŅŠ

(Turpinājums no Nr. 8)

Ojārs strādā ar pilnu slodzi divās darbavietās: *Dārziņskolā* un Operā. Tur uz skatuves vairāki Ojāra radinieki no mātes puses, piemēram, Herberts Ozolītis un Jānis Zābers. Divaini jūtas Ojārs, kad spēlē vijoli "Zelta zirgā" Richarda Glāzupa vadībā, bet *Saulcerīti* dzied Auguste Klinka. Ojārs zina, ka *Gustiņas* tēvs bez pēdām pazudis Gulagā jau 1945. gadā, bet māte ar māsām un brāli deportēti 1949. gadā. Sirsnīgas attiecības orķestrī Ojāram izveidojas ar flautistu Jāni Moricu. Nomaļā stūrī viņi atceras, ka viņu tēvi bijuši domubiedri Saeimā, par ko arī nonākuši Gulagā. Tad Ojāram nākas izšķirties par vienu darbavietu. Viņš paliek *Dārziņskolā*, jo tur var paņemt vairāk stundu, arī vēl privāti piestrādāt ar turīgu vecāku atvasēm. Ojāram gan ilgi neiznāk būt atraitņa lomā, jo kollēģe, matemātikas skolotāja Laima Ziediņa 1971. gadā veikli ievilina viņu savos tīklos. Šī laulība bija pagalam nelaimīga.

Šķirteņa lomā Ojārs nodzīvo pavisam neilgi. Viņš pamet darbu *Dārziņskolā* un sāk strādāt Jūrmalā, kur ierodas kā prasmīgs un pieredzējis vijoles spēles pedagogs.

1972. gadā Jūrmalas mūzikas skolā Ojārs satiek savu nākamo dzīvesbiedri Ausmu Kreicbergu, ar kuŗu kopā pavada sava mūža atlikušos 37 gadus. Dzīve Jūrmalā iesākumā ir grūta. Apdzīvojamā platība divu mūzikas pedagogu ģimenei Jaundubultos ir ārkārtīgi šaura. Pāiet vairāki gadi, līdz iz-

Ojārs 1988. gadā

dodas tikt pie sava dzīvokļa Kauzuros. Tā ir pasakaina veiksmē, un jaunā dzīvokļa iesvētīšana skan pāri visam Jūrmalas pilsētas rietumu rajonam.

1948. gadā *Sibīrijas bērns* Ojārs Rīgā sagādā sava tēva miršanas apliecību, izpelnoties padomju *varnešu* apbrīnu par drosmi. Diemžēl jauneklā cerības, ka šāds dokuments palīdzēs pārējiem ģimenes locekļiem izcīnīt atļauju atgriezties dzimtenē, nepiepildās.

Kad 1977. gadā Ojāra vecākais brālis ierosina ģimenes galvas Nikolaja Kalniņa rehabilitāciju, padomju varas tramdītais un čekas iebiedētais Ojārs tam kategoriski nepiekrīt. Viņš brāli baida: "Ko, tu atkal uz Sibīriju esi sagribējis?" Galu galā Nikolajs Kalniņš safabricētajā "krimināllietā" tiek rehabilitēts, jo viņš neesot veicis nekādu graujošu darbību pret padomju varu, viņa legālā darbība bur-

žuaziskās iekārtas laikā bijusi virzīta uz darba ņēmēju tiesību aizsardzību, bet atteikšanās sadarboties ar KGB neav varējusi būt par likumīgu iemeslu viņa arestam. Kad viss laimīgi nokārtojies, Ojāra sirds nomierinās. Viņa māte saņem kompensāciju par vīru, ko *Vjatlaģa* pratināšanās čekisti nobendējuši jau pirms piespriedā augstākā soda mēra izpildīšanas. Summa ir smieklīga – simt rubļi – advokāta toreizējā mēneša alga.

Prokuratūras sagatavotajā rehabilitācijas lēmumā ir vēl viens punkts, kas nekrietni tiek slēpts no tuviniekiem. Par to viņi uzzina tikai Atmosdas laikā. Proti, ģimenes galva rehabilitēts, bet ģimenes locekļi deportēti pamatoti, jo ekspluatējuši darbaļaudis. Sānā, ka velti priecājušies.

Ojārs ir čakls cilvēks un domā par papildu ienākumiem. Paidagogs Jūrmalā prasmīgi iekopj vai-

Ojārs un Ausma 1976. gadā

rākus zemeņu dārzus un nekautrējas ar ogu groziem braukāt uz Rīgas Centrāltirgu. Kad pašvaldība šos dārzus atsavina apbūvei, Ojārs apgūst jaunus zemeņu plantācijas, kas katru gadu dod tik labu ražu, ka kaimiņi nobrīnās vien. Šis Jūrmalas klimatam specifiski piemērotās kultūras audzēšanas tehnoloģiju viņš apguvis no tēvmāšas Paulines Cačes, kas pirms kara aktīvi darbojusies biedrībā "Zemene".

Pienāk Atmosda un Latvijas neatkarības atjaunošana, bet Ojārs, kaut neatlaidīgi aicināts, nekādās politiskās aktivitātēs neiesaistās. Viņš ar jaunu sparū un pilnu atdevi turpina jauno vijolnieku audzināšanu. Kad atgūtas tēva mājas Koknesē un sadalītas mantinieku starpā, nostalgijas apmātais Ojārs sākumā izjūt enerģijas pieplūdumu un ķeras pie izpostīto ēku atjaunošanas. Pārvarot totālu celt-

niecības materiālu trūkumu, viņš iespēju robežās izremontē dzīvojamo ēku, iekopj jaunu ābeļu dārzus un atkal stāda zemenes, šoreiz vedot ogas uz Aizkraukles tirgu. Turumā audzē kartupeļus, kūti baro sivēnu, diķi peldina zosis. Vaļas brīžos zvejo Daugavā, kas pienākusi dažu soļu attālumā no istabas logiem. Taču zemesrūķis aizmirst *ielūkoties pasē*, pārvērtē savus spēkus un nonāk slimnicā uz operāciju galda.

Kalnavotos Ojārs nodzīvo vairākus astoņus gadus. Viņš iemācās apvienot rosišanos dārzā un kūti ar pedagoga darbu savā profesijā. Viņš nomazgā lauku darbos aprepējušās rokas un pats ar savu auto braukā uz Aizkraukles mūzikas skolu. Tur arī viņš atklāj tīrādnī Elinu Bukšu. Kad pēc dažādiem sarežģījumiem dzimtās mājas Koknesē nākas pamest, Ojāram ir kur atgriezties, jo Ausma, nepakļaujoties vīra spiedienam, Kauguru dzīvokli tālredzīgi saglabājis. Jūrmalas mūzikas skolā *pazudušo dēlu* silti sagaida un iekārto darbā. Viņa pensija ar katru gadu pieaug, tāpat pedagoga algu papildina vēl nelieli ienākumi no privātsiņķiem. Var izdzīvot bez tirgošanās ar zemenēm, bet no sava vaļasprieka – zvejošanas visa gada garumā Ojārs neatsakās. Jūrmalā Ojārs atgriežas kopā ar savu perspektīvāko skolnieci, uzņemot to savā pilnā apgādībā. Mazā Elina pieradusi dzīvot Ojāra ģimenē jau *Kalnavotu* laikā. Kā pati kādā intervijā stāsta: "No rīta pabarojām vistas un suni, tad sākam spēlēt."

(*Nobeigums sekos*)

PAULS DAMBIS

Pašreiz Latvijas koncertdzīvē iestājies bula laiks. Ziemsvētku un gadu mijas koncertdrudzis, kad Latvijā, īpaši Rīgā, mūziķeja visās iespējamās vietās, norimīs. Janvāra koncertu programma bija tāda pašķidra. Arī 31. janvāra koklētājas **Laimas Jansones un Sinfonietta Rīga kopkoncertā** manāma bija laba griba, mazāk māksliniecisku veiksmju. Bija griba demonstrēt koklītes „ezoteriskās” iespējas no etnogrāfiski diatoniskās līdz elektroniski modificētam (chromatiskam) instrumenta variantam. Jāsaka gan, ka koklētāja nu jau vairākus gadus „elektronizē” latvisko kokles dvēseli. Ne vienmēr tas nesīs veiksmes, jo kokle nav ungāru cimbole vai modernā arfa. Tai ir savs specifisks, intīms, ne īpašu skaņu krāsu bagāts tembrs. Taču, ja kokle ir īsta meistara rokās, tā pārvēršas skaņu brūnūmā, kā vienkāršs ganu meitēns Volstrīta baņķierī. Laima Jansone ir teicama koklētāja, taču kokļu mūzikai ir cits ceļš ejams, netuvinot to komercmūzikas, izklaides stilam. Vairāk drīzāk kombinējot to ar arfu, čelestu, klavesīnu vai cimboli. Elektroniski pastiprināta skaņa mazina klusās koka un stīgu intīmās spēles, kuŗas pazīst koklētājas sensenis. Par Laimas

Laima Jansone

oriģinālmūziku vai, varbūt pareizāk, – pseudooriģinālmūziku šoreiz neizteikšos.

Šajā sakarā rodas jautājums – kādas tad īsti ir mūzikas funkcijas? Vai izklaidēt, aizmidzināt, ilustrēt? Jeb vai manifestēties satracināta puļa brēcienos? Vai nomierināt bērnu ar mātes dziedātu šūplā dziesmu? Katram uz šīs planētas dzīvojošajam būs sava izpratne par mūzikas lomu viņa dzīvē. Pat tiem, kas noliedz, ka ir draugos ar šo mākslu.

Ieklausīsimies uz brīdi sev apkārt. Vai visas dzirdamās skaņas, trokšņi neskan citādi, individuā-

lizēti? Un cik īpaši vērtīgs pēc katra troksnīša ir klusums. Klusums, kuŗā katrs troksnis noslīgst un no kuŗa izaug katra skaņa. Te nu varētu gaŗi un aizrautīgi diskutēt par skaņas – trokšņa un klusuma attiecībām. Mani šī tema sen interesē, un brīžiem es savos vērojumos esmu aizlidojis kosmosā. Jeb „Vienaldzīgajā Visuma klusumā, kuŗš mūs biedē”, kā savulaik apgalvoja Blēzs Paskāls. Savulaik mani aizrāva Džona Keidža nemirstīgais apgalvojums, ka klusums ir skaņu kontainers. Tā nu ir. No klusuma dzimst skaņa, un tajā arī tā mirst.

Par mūziku koncertu starpbrīžos

Labs mūziķis to saprot un spēj klausītāju vest pa visu plašo skaņu pasauli.

Dažs gudrinieks apgalvo, ka **mūzikai ir valoda**. Ka ir skaņas un vārda kognīfīkanti. Šāds uzskats bija īpaši attīstīts Padomijā. Mūzikologi (Holopova, Asafjevs, Meduševiskis) centās mūzikālās skaņu zīmes skaidrot ar konkrētiem priekšstatiem. Tās bija īpaši nepieciešams, lai padomju ideologi beidzot varētu iekļūt noslēpumainajā un noslēgtajā mūzikas pasaulē. Dažbrīd šim procesam piepalīdzēja paši komponisti – Sergejs Prokofjevs ar savu oratoriju, kas veltīta PSRS 20. gadadienai, kuŗā „iekomponēja” Marksa, Engelsa, Ļeņina un Staļina runu tekstus. Tādējādi centās paskaidrot, kā katrs vārds skan, kā šī skaņa uztverama un „integrējama” klausītāja apziņā vai aizapziņā. Šo „diždarbu”, kas pirmatskaņojuma laikā piedzīvoja sakāvi, bija par novatorisku atzinuši *Rīgas Laika* festivāla organizētāji. Primitīvi teksti, mūzikas „pielīmēšana” tiem dod vienīgi baigu, rēģainu vēstures atgādinājumu.

Kāds vecs ķīnietis 4. g.s. pirms Kristus jautāja: „Kas ir tikamāk, vai vienam izbaudīt mūziku vai kopā ar citiem?” – „Labāk kopā

ar citiem,” atbildējis valdnieks. Protams, jo mūzika ir divvirzīnu individuāli un personiski ejams ceļš, pretī sagaidot kultūras tradīciju, sociālizētu, empīriskās pieredzes uzlādētu transportu. Līdz ar to mūsu personiskajā mūzikas pieredzē nāk klāt priekšmetiskās pasaules attēlojumi, ideju vētras, emociju novērtējuma iespējas un citas psiholoģiski emocionālās padarīšanas. Tās aizrauj mūs pasaules un savas tautas kultūras tālajos ceļos.

Lai lasītāji mani nepārprastu: es neesmu pret mākslas, mūzikas lietisko lietojamību kino, teātrī un citur, pret mūzikas izmantojumu terapeitiskiem nolūkiem. Taču vienmēr nostājos pret mūzikas mākslas nozīmes noniecinājumu, izpratnes sašaurināšanu mūsdienu komercpasaulē. Bet te jau ir jautājums par mākslas, tostarp mūzikas vērtības apzināšanu.

Laima Jansone ir jauna, domājoša mūziķe. Kokle viņai ir mīļa, tāpat kā man. Ja nedaudz paplašinātos mūzikas jēdzienisko nozīmju pasaule, tad arī viņas jaunrade kļūtu individuālāka, bagātāka ar folkloras mantojuma raudzēto zeltu un pasaules mūzikas vērtīgāko, saglabāto pieredzi.

AR TAUTASDZIESMU APKĀRT PASAULEI

Ar Ivaru Cinkusu sarunājas Dace Micāne Zālīte

Latviešu tautas mūzikas koncertā Bostonā, kuŗu aizvadītājā gadā sniedza *Trio Šmite, Kārkle, Cinkuss*, mūziķi pastāstīja par savu jaunieguvumu – indiāņu bungām –, ko saņēmuši dāvanā no *nez perce* cilts indiāņa. Šī cilts dzīvo Aidaha pavalstī. Bungas darinājis Minesotas cilts meistars. Dāvinātājs bijis mūsu tautietes Tijas Kārkle dzīvesbiedrs *Jaime Pinkham* ar indiāņu vārdu *Čik-čih-pa*, kas ir slavenā *nez perce* virsaiša *Chief Joseph* pēctecis un pats savulaik bijis cilts vadībā. *Čik-čih-pa* koncerta laikā Amerikā spēlēja bungas un tālajiem Latvijai cieņiem pievienoja arī savu balsi.

„Es izjāmu prūšu zemi, dziedādamis, spēlēdamis,” kuplais klausītāju koris zālē dzied mūziķiem līdz. Un tad vēl „Bēdu manu, lielu bēdu”, un nav vairs tāluma, nav robežu, ir tautasdziesmas laiks. Tas mūžīgais laiks, kuŗš aizvien pastāv un kuŗā ieiet var ik brīdī, kad savu dvēseli tu laid ganīties tautasdziesmas plāvā, peldīni tautasdziesmu jūrā, mazgā tautasdziesmas rasā, ietin tautasdziesmas jostā.

Kā tu izjūti šo tautisko, latvisko saiti ar tautasdziesmām šeit, Amerikā?

Mēs ar savu braucienu stiprinām Amerikas latviešu tautisko saiti. Ja es visai Ziemeļamerikai cauri kartē ievilkto mūsu maršrutu, varētu *riktīgi* savilkst ar jostu kopā visus Amerikas *letīņus* vienā „tautiskā savienībā”.

To mēs arī mēģinām darīt, protams, nosacītā veidā – mūzicēšanā. Ar savu mūzicēšanu uzrunāt tautiešus. Liela daļa aistētiskās pieredzes latviešiem visā pasaulē ir saistīta ar pagājušā gadsimta tautas mūzikas aistētiku, kas sakņojas Cimzes devumā, kuŗš nāk no vācu kultūras. Mēs mēģinām šo virsslāni, šo uzslāņojumu noņemt nost. Mēs redzam, ka Amerikas latviešiem ir interesanti, jo tas ir kaut kas tīrs. Kāpēc tas ir interesanti man? Es jau neesmu *tīrs* tautas mūziķis, esmu faktiski ienācējs šajā

pasaulē, jūtos kā puisis, kuŗš mācās kaut ko jaunu. Tā man ir relatīvi jauna pasaule, kuŗā esmu tikai kādus sešus gadus. Mani šī pasaule saista ar to, ka tas ir latviešu džezs, latviešu blūzs, kaut kas mūžīgi mainīgs. Cilvēks atrod to sakni, to kodu, un tad viņš var ar to dzīvoties, to apspēlēt.

Mūsu koncerti ļoti bieži ir improvizācija, tāpēc es minēju paralēli ar dzezu. Mums nav neviena vienāda koncerta, kā tas varētu būt, teiksim, koŗa mūzikā, kur atskaņo vienas un tās pašas notis. Mūsu gadījumā katrā koncertā ir krietni liels procents improvizācijas, un tas manā ieskatā tautas mūziku padara ļoti dzīvu un interesantu. Un es priecājos, ka mēs ar šādu nostādni varam pārliecināt arī ārzemju latviešus, ka latviešu mūzika ir kaut kas dzīvs, kas mūžīgi attīstās. Man kādā vietā jautāja: „Kā to sauc – folklorā vai postfolklorā?” Es atteicu, ka uz šo jautājumu nevaru īsti precīzi atbildēt. Tā ir dzīvā folklorā, jo mainās. Mēs katru reizi radām savu folkloru, varam pat kādus tautasdziesmas vārdus sajaukt, saglabājot domu, pēkšņi pateikt citu vārdu, un tā jau tas viss veidojas.

Es nevaru iedomāties, ka pagātnē – senajos slāņos – būtu bijis viens komponists, kas radījis tautas mūziku. Tā nāk no mutes mutē. Katra vieta, katrs cilvēks, katra izpratne dod savu uzslāņojumu, kas līdz mums ar Krišjāņa Barona palīdzību ir nonācis fiksētā veidā, bet tas nenozīmē, ka šis ir vienīgais pareizais un visi pārējie ir nepareizi variānti.

Vairāk nekā sešus gadus darbojies ar tautas mūziku, vai vari atbildēt – kāds ir latviešu temperaments? Jūsu koncerts arī sākas meditātīvi mierīgi, bet izskan ar kulmināciju, kad visi dzied līdzī.

Latviešu folklorā un mūsu kultūrā nav ne smakas no tā pelēkā latvieša, par kādu mēs sevi dēvējam, tās ir absolūtas muļķības. Krāsas, kas ir tekstos, ir tik spilgtas un tik stipras! Indiāniski un

indiski krāsainas! Un tik tibetiski viedas, tik kristīgi skaistas un cēlas! Visa pasaule ir mūsos iekšā, jautājums – kur tā latviešu pelēcība mums radusies? No kādas sabiedriskas vai no sociālpolitiskas iekārtas, kuŗā esam dzīvojuši un kuŗa mums ir izvirzījusi kādus noteikumus? Visas sabiedrības kaut kādā veidā ir spiedušas latviešus ielikties kaut kādos rāmjos, un tas arī rada sa-

duši cits citu.

Jā, mēs esam ansamblis, un koŗīga mūzicēšana ir ansamblja būtība, slikts ansamblis ir tas, kuŗā cits citu nejut. Mūzicējot tik mazā sastāvā, bez ansamblja izjūtas nevar iztikt. Mēs pietiekami daudz esam bijuši kopā, līdzīgi domājuši, mums ir līdzīgs temperaments, mēs esam labi draugi, līdzīgi izjūtam mūziku, un šie aspekti tad arī palīdz. Plūs

Ivars Cinkuss: Līgo mums ir viss – auglība, turpinājums, rituāls, ziedoņums. Un vēl karogā stāv krīvu krīvs ar nepabeigtu vainagu. Starp citu, ja kāds ir ievērojis, viņš stāv, uz ziedojuma altāra nolīcis nepabeigtu vainagu.

jūtu, ka mēs kaut kā pielāgojamies. Patiesībā cilvēka dzīvē ir pilns emociju spektrs. Dzīve nesastāv tikai no tā, ka cilvēks no rīta pamostas un iedzer kafiju un vakarā aiziet gulēt. Tā ir pilna ar visu ko, tieši tāda ir arī tautasdziesmas mums tikai pašiem tās krāsas jāatrod... „Dzīvās krāsas ir jāmeklē” – tā rakstījis kāds Latvijas vārdadaris.

Vēl mani pārsteidz jūsu balsu maigā saplūsmē. Tā ir viena liela veiksmē, ka jūs esat atra-

vēl tas, ka ar savu vokālo tehniku spējam strādāt tā, lai mēs skanētu līdzīgi. Katrs esam dziedājuši ļoti dažādās vokālās tehnikās. Mums tikai vajadzējis atrast ko vienojošu. No sākta gala kaut kas jau saskanēja.

Tā kā tu esi Dziesmu svētku virsdiriģents un viens no šī procesa veidotājiem un virzītājiem, pavaicāšu: ja pie tevis atnāktu kāds no citas pasaules, kuŗš nezina, kas ir dziedāšana, tu viņam dziedātu priekšā un

viņš vaicātu - kas tas ir? Kāpēc tas ir jādara? Ko tu teiktu? Kas ar cilvēku notiek brīdī, kad viņš dzied?

Tā ir viena no cilvēka nepieciešamībām. Lai mēs eksistētu, nepieciešams elpot, uzņemt barību, mums ir dažādas absolūti nepieciešamas vajadzības, kas iedarbojas uz dvēseli, uz garu. Viens no tām ir dziedāšana. Es nevaru pateikt – kāpēc jādzied. Varbūt vajadzīgs skriet. Forests Gamps savulaik filmā *Forest Gamp* skrēja trīs reizes pāri Amerikai. Viņam tā bija nepieciešamība konkrētā dzīves situācijā. Pajautājiet viņam, kāpēc, un viņš atbildētu: „Es skrienu tāpēc, ka man ir jāskrien.” Es dziedu tāpēc, ka man ir jādzied. Tā vienmēr ir bijusi manas dzīves sastāvdaļa, kopš sevi atceros. Un tas nenozīmē, ka citam arī būtu tāpat. Viņš uz mani paskatītos kā uz divainu cilvēku. Tā ka uz šo jautājumu konkrēti nevar atbildēt.

Kāpēc cilvēkam būtu jādzied? Tas ir ļoti spilgts veids, kā var izteikt savu emocionālo pasauli.

Un kāpēc Amerikā latviešiem būtu jādzied tautasdziesmas?

Šeit ir daudz cilvēku, kuŗiem tautasdziesma ir vajadzīga, kuŗi ar tautasdziesmu ir auguši. Varbūt citā mūzikālā aistētikā, bet tautasdziesma ir bijusi vienmēr vajadzīga. Mēs savos koncertos parādām mazliet citu aspektu, mazliet svaigāku, nedaudz atvērtāku, tiešāku veidu, kā var uzvert tautasdziesmu. Un tikpat daudziem šeit varbūt arī nevajag dziedāt...

Kā tu skaidrotu, kas ir Līgo, - vārds kas ieausts Dziesmu svētku karogā?

Dziesmu svētku karogā mums ir ziedokļa altāris. Līgo mums ir viss – auglība, turpinājums, rituāls, ziedoņums. Un vēl karogā stāv krīvu krīvs ar nepabeigtu vainagu. Starp citu, ja kāds ir ievērojis, viņš stāv, uz ziedojuma altāra nolīcis nepabeigtu vainagu.

Tātad...

Tas nozīmē, ka mēs visu laiku kaut kādā veidā to turpinām un cenšamies pabeigt.

(Turpināts no 5. lpp.)

Uz Kijevu devās arī Saeimas Ārlietu komisijas vadītājs Ojārs Ēriks Kalniņš un Eiroparlamenta deputāte Sandra Kalniete. Ukrainas prezidents Janukovičs parakstīja vienošanos par Ukrainas konflikta norēgulējumu.

Pēc tam notikumi risinājās ļoti ātri. Daudzi Janukoviča partijas biedri pameta Reģionu partiju parlamentā un pievienojās opozīcijas deputātiem. Daudzi prezidenta partijas biedri un amatpersonas kopā ar ģimenēm un milzīgām ceļā somām čarterlidojuma devās prom no Ukrainas, tika ziņots par 51 čarterlidojumu. Prezidents Janukovičs no Kijevas vispirms devās uz savas partijas sanākumi Čaņkovā, bet pēc tam

uz Krimu. Pašlaik viņš kaut kur slēpjas. Parlaments ir atjaunojis 2004. gada konstitūciju, paziņojis par prezidenta atcelšanu un ārkārtas parlamenta un prezidenta vēlēšanām maijā. ES ir gatava sniegt Ukrainai finansiālu palīdzību, tiek runāts arī par iespējamu Valūtas fonda iesaistīšanu Ukrainas valsts glābšanā. Pēc prezidenta, ģenerālprokurora un daudzu amatpersonu aizbēgšanas klājā nākuši daudzi satriecoši fakti: šie cilvēki ir dzīvojuši neapvērtā gredzībā, valsts kase ir izlūpīta, Ukraina ir bankrota priekšā. Tagad ir acīm redzams, ka Janukovičam vajadzējis Krievijas naudu, lai kaut kā mēģinātu noturēt valsti virs ūdens, jo vara neko

nedarīja savas valsts un cilvēku labā, bet izzaga Ukrainu neiedomājamos apmēros. Savukārt Putins labprāt atbalstīja Janukoviča rīcību, lai palielinātu savu ietekmi Ukrainā. Starp citu, Krievijas premjermiņstrs Dmitrijs Medvedevs nupat nācis klajā ar paziņojumu, ka Ukrainas varas iestāžu leģitimitāte ir apšaubāma. Saliekot kopā Ukrainas austrumu reģiona un Krimas krievvalodīgo iedzīvotāju simpatijas pret Krieviju un jau izskanējušās runas, ka Ukrainas austrumu reģioni nepaklausīs Kijevai, – un Krievijas analītiķa Andreja Piontkovska sacīto: Ukrainas notikumi vedina domāt, ka Rietumi joprojām nav izpra-

naš Krievijas prezidenta Vladimira Putina režīma patieso būtību un ka par Kremļa ekspansīvās politikas mērķi pēc Gruzijas un Ukrainas varētu kļūt Baltijas valstis, – atliek vienīgi priecāties, ka esam ES un NATO saimē.

Latvijas eksprezidente Vaira Vīķe-Freiberga sacīja: „Mēs tiešām tagad esam uz naža asmens. Uz paša naža asmens. Scēnāriji ir iespējami vairāki.” Eksprezidente atgādināja, ka savulaik Krievija ir pieņēmusi oficiālu nostāju, ka savus tautiešus tā var aizstāvēt arī citās valstīs ar bruņota spēka palīdzību, ja tiks aizskartas viņu intereses. Notiek, kā angļi saka, zobenu žvadināšana un draudi – ja daļa Ukrai-

nas atdalīsies un būs mēģinājums ar varu to paturēt Ukrainas teritorijā, tad, protams, vajadzēs savējos glābt un tiks atkārtots Dienvidosetijas un Abchāzijas variants Gruzijā. Un nu ir noticis tas, kā bīst eksprezidente, „par ko es ļoti baidījos – par buntavniekiem padarīti tie austrumu un dienvidu reģioni, kas ir vairāk krievvalodīgo apdzīvoti, kur Janukovičam ir savs atbalsts.”

Skaidrs ir viens – notikumi Ukrainā rāda, ka Krievija nerimsies un mums jābūt gan ļoti uzmanīgiem, gan arī ar stingru mugurkaulu, ja negribam piedzīvot nopietnas Krievijas provokācijas Latvijā.

Ukrainas mācība latviešiem

Edvīns Šnore: Baltijas tautas nepadevās tad, kad bija okupācija

*Kamēr vien labību šais laukos sēs,
Jūs slavīnās un godam pieminēs.*
E. Virza

Šis intervijas sākums ir kāds notikums pagājušā gada nogalē, kad Kaņa mūzejā, kur Daugavas Vanagu Centrālās valdes un Daugavas Vanagu Latvijā pārstāvji, tostarp Daugavas Vanagu Centrālās valdes priekšsēdis A. Mežmalis, sarīkojumā piedaloties toreizējam aizsardzības ministram A. Pabrikam un tieslietu ministram J. Bordānam, kā arī ārvalstu vēstniekiem, informēja par PSRS okupācijas nodarītajiem zaudējumiem, kādi ir sagādāti Latvijai.

Šo zaudējumu apzināšanā intensīvi strādā Latvijas Okupācijas izpētes biedrība, kas aktīvi piedalās visos darbos, kuŗi ir saistīti ar PSRS nodarīto zaudējumu izvērtēšanu un apzināšanu. Latvijas Okupācijas izpētes biedrības valdes loceklis, vēstures zinātņu doktors, pasaules rezonanci guvušās filmas „Padomju stāsts” autors Edvīns Šnore šobrīd strādā ar jaunu, šodienas paaudzei ļoti būtisku filmu, kuŗas sāksianai daļu financējuma piešķirīs Kultūrkapitāla fonds, bet vēl nepieciešami papildu līdzekļi tās pabeigšanai. Atbalstu varētu sniegt arī Daugavas Vanagu organizācija. Edvīna Šnores iepriekšējais darbs ir guvis visplašāko atzinību ne tikai Eiropas Savienībā, bet arī ASV un daudzās citās pasaules valstīs. Filma „Padomju stāsts” ir demonstrēta daudz valstu TV kanālos, arī Eiropas Parlamentā un Latvijā skolās. Tā ir saņēmusi balvu Bostonas filmu festivālā ASV un neskaitāmas atzinības no visplašākās auditorijas.

Ar vēstures zinātņu doktoru Edvīnu Šnori tikāmies Latvijas Universitātē, kur mūsu Alma mater gaisotne pēc būtības saucās ar akadēmiski rūpīgo zinātnieka pieeju visam, ko Edvīns dara vēstures dokumentēšanā un liecību saglabāšanā. Tas īpaši svarīgi ir šodien, kad mankurtisms un tendence pārrakstīt vēsturisko patiesību arvien pieņemas spēkā dažādās formās. Jautājumi vēsturniekam un režisoram par to, kādi darbi kopš „Padomju stāsta” pabeigšanas paveikti, kādi iecerēti un kā viņš jūt šo laiku, – tie ir jautājumi saistībā ar jauno, topošo filmu.

E.Š. Es uzņēmu „Padomju stāstu” 2008. gadā. Pēc tam studēju doktorantūrā, aizstāvēju doktora darbu. Ieguvu doktora gradu. Šis darbs beidzās. Tad es uzsāku darbu ar jaunu filmu, kas būs veltīta, manuprāt, ļoti aktuālai temai, kuŗa visai maz līdz šim ir parādīta un atspoguļota filmās. Runa ir par pretošanās kustību Latvijā pēc Otrā pasaules kara, konkrēti, par jauniešu organizācijām, kas tajā laikā pretojās varai. Tādas bija vairākas pa visu Latviju, šos cilvēkus pēc tam represēja, izsūtīja uz Sibīriju. Un izsūtīja nevis tā vienkārši, bet arestēja, viņi nonāca

Edvīns Šnore: Tā būs dokumentāla filma, kas pamatosies lielākoties uz intervijām, jo vēl, paldies Dievam, ir cilvēki, kuŗi bijuši jaunatnes pretošanās grupās. Viņiem nu jau ir vismaz 80 gadu, un cilvēku, protams, vairāk nekļūst, liecinieku ir arvien mazāk. Tātad filma pamatosies uz intervijām. Un arī uz archīva materiāliem, uz čekas archīva materiāliem, ne tikai uz pētījumiem par pretošanās kustību. Auditorija, kam tā domāta, no vienas puses, ir Rietumu sabiedrība. Baltijas valstis fatāli nepieņēma okupācijas varu, visi ar ziediem to nesagaidīja. Tagad, protams, no Krievijas nāk ļoti izteikta propaganda, ka četrdesmitajā gadā un arī pēc tam viss ticis pieņemts lielā mērā brīvprātīgi un nekādas pretošanās nav bijis.

gulaga nometnēs. Vairākus esmu intervējis līdz šim, vācu materiālus. Tie pārklājas ar mežabrāļu temu.

Mežabrāļi ar šiem jauniešiem sadarbojās, viņiem palīdzēja. Ideja ir šo filmu veidot arī angļu valodā, parādīt Rietumu publikai ne tikai Latviju, bet visas Baltijas valstis kopumā. Jo arī Lietuvā un Igaunijā bija ļoti liela pretošanās kustība, it sevišķi Lietuvā. Skaitā liela, ja salīdzina ar Latviju un Igauniju. Lūk, parādīt arī to un sadarību, kāda bija starp latviešiem un lietuviešiem, latviešiem un igauņiem. Ir vairāki diezgan plaši aprakstīti gadījumi, piemēram, kā igauņu mežabrālis uz Latvijas robežas pie Alūksnes slēpies mežā. Ar vienu roku, jo otra bija ievainota, viņš

izraka bunkuru. Igaunis prata arī latviešu valodu, viņam palīdzēja kāda medicīnas māsa. Bija sadarbība. Bet pats galvenais filmas vēstījums ir par to, ka Baltijas valstis, Baltijas tautas nav padevušas tad, kad bija okupācija, ka mēs fatāli nepakļāvāmies okupācijas varai, ka bija ļoti sīksta pretošanās, tā notika diezgan ilgi, sevišķi tāpēc, ka apstākļi bija bezcerīgi.

Jā, Kurzemē, dziļi Ugāles mežu takās, ļoti ilgi pēc Otrā pasaules kara daudzviet vēl 1956. gadā bija mežabrāļi. Vai jaunā filma arī būs dokumentāla?

Es mēģināšu to veidot pēc tās pašas nostādnes, līdzīgi „Padomju stāstam”, ar to pašu pieeju. Tā būs dokumentāla filma, kas pamatosies lielākoties uz intervijām, jo vēl, paldies Dievam,

ir cilvēki, kuŗi bijuši jaunatnes pretošanās grupās. Viņiem nu jau ir vismaz 80 gadu, un cilvēku, protams, vairāk nekļūst, liecinieku ir arvien mazāk. Tātad filma pamatosies uz intervijām. Un arī uz archīva materiāliem, ne tikai uz pētījumiem par pretošanās kustību. Auditorija, kam tā domāta, no vienas puses, ir Rietumu sabiedrība. Baltijas valstis fatāli nepieņēma okupācijas varu, visi ar ziediem to nesagaidīja. Tagad, protams, no Krievijas nāk ļoti izteikta propaganda, ka četrdesmitajā gadā un arī pēc tam viss ticis pieņemts lielā mērā brīvprātīgi un nekādas pretošanās nav bijis.

Vēstures pārskatīšanas periods...

Ļoti izteikti. Tāpēc, ka tagad liecinieki nomirst, tātad nav vairs liecinieku, un tagad tādus brīnumus stāsta Krievijas jaunie vēsturnieki, kas paši to nav piedzīvojuši. Viņi izvelk kaut kādus materiālus no čekas archīva un visvisādi mēģina pierādīt, ka šeit visi brīvprātīgi sagaidīti utt. Tie, kas to laiku piedzīvoja, piemēram, mana vecmāte, stāstīja, ka tas ir galīgs murgs, galīgs absurds. Taču tas tagad notiek, to dara ļoti konsekventi. Tātad filma paredzēta Rietumu auditorijai, betes domāju, ka ļoti svētīgi būtu vispār šo periodu parādīt, tieši šo pretošanās momentu, – Latvijas, Baltijas valstu jaunatnei arī skolās.

Pretošanās okupācijai, izpratne par to ir būtiska.

Jā, es, piemēram, esmu arī Okupācijas muzeja Vēstures un zinātnes padomē, tur mēs arī spriežam par Okupācijas muzeja vēstījumu un ekspozīciju, kādā būtu tā nostādne, tas, ko mēs gribam parādīt. No muzeja darbiniekiem dzirdēta arī doma, ka jaunatne varbūt ir pieradusi pie tā, ka visu laiku skan tieši tāds upurā stāsts, ka mēs esam bijuši pilnīgi upuri. Jaunatne gribētu dzirdēt arī to, ka mēs esam pretojušies, ka tajā laikā bijuši arī varoņi. Ka visi nebija kā aitas, ko tolaik ņēma un iekrāva vagonos. Es esmu paspējis parunāt ar tiem, kuŗi tajā laikā bija šajās jaunatnes pretošanās organizācijās, dažus arī intervējis. Pats biju pārsteigts. Piemēram, tads

gadījums, ko pastāstīja kāda dāma. Viņa mācījies medicīnas māsu skolā 1947. gadā. Nu, cik viņai tolaik varēja būt gadu – 17 varbūt. Izrādās, šeit, Rīgā, viņiem bijis plāns uzspriecināt vīrsnieku namu, sagādājuši mīnu, un viņa pati to glabājusi savā dzīvoklī. Pēc tam viņi visi saņemti ciet. Protams, bija arī nodevība.

Kad iecerēts jauno filmu pabeigt, un kad tā varētu iznākt uz ekrāniem?

Tas varētu būt 2014. gadā. Tas ir diezgan liels, nopietns darbs. Varētu būt vairākas daļas, taču viss būs ļoti atkarīgs no tā, ar cik cilvēkiem runāsim, cik plašu materiālu apstrādāsim, jo vairāk ar cilvēkiem tiks runāts, jo vairāk ļoti labu epizodu nāks filmai klāt. Pie viena cilvēka biju aizbraucis, un viņš norādīja vēl citus avotus. Tas ir arī plānošanas darbs. Esmu pieteicies Kultūrkapitāla fondā, kur neliels finansējums sākumam ir piešķirts.

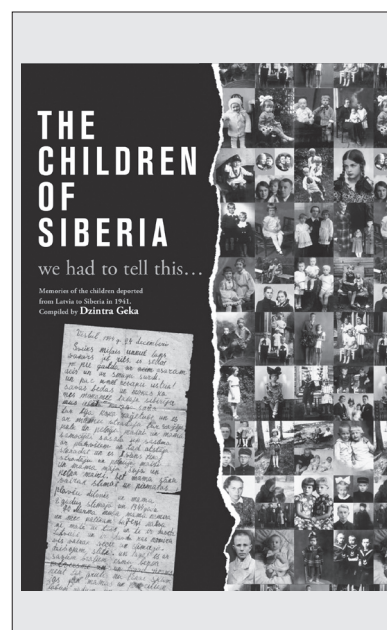
Domāju, ka atsaucīgi būs arī gan Daugavas Vanagi, gan ārzemju latvieši, gan cilvēki tepat Latvijā, jo tas ir ļoti vērtīgs, nepieciešams darbs patiesai vēstures izpratnei ne tikai Latvijā, bet daudz plašāk pasaulē. Aicināsim atbalstīt jauno filmu.

Jā, filmai plašāks – visas Baltijas konteksts paredzēts vēl tādēļ, lai to noskatītos arī igauņi, lietuvieši, vēl plašāka auditorija. Līdzīgi kā tas bija ar „Padomju stāstu”, kas aptvēra diezgan plašu laika posmu un lielu reģionu.

Vēstures zinātņu doktors, režisors Edvīns Šnore ir viens no tiem cilvēkiem, kuŗa darbos atspoguļojas vesels laikmets. Tā ir dziļa, patiesa, faktos un liecībās pamatota izpratne par laiku, notikumiem un cilvēkiem, – tā aizrauj un sniedz mums kultūrzīmi, pieturzīmi, ceļzīmi, parādot, ka Latvija nekad nav pakļāvusies okupācijas varai un ka tā ir sargājama aizvien, arī pašreiz.

Daudzi varoņi, bieži plašāk nezināmi, bet patiesi varoņi ir tepat mums līdzās. Ar savu gara spēku un varoņstāstu Latvijai, tās šodienai un rītdienai.

Ar Edvīnu Šnori sarunājās
Silvija Kaugere,
In Patria Credere,
DVL informācijas daļa

Aicinām iegādāties grāmatas „Sibīrijas bērni” abus sējumus latviešu un angļu valodā. Grāmatas varam nosūtīt pa pastu.

Pirmais sējums ar piegādi ASV 70 USD vai 53 eiro

Otrais sējums ar piegādi ASV 80 USD vai 60 eiro

Abi sējumi ar piegādi ASV 150 USD vai 115 eiro

Tāl. +(371) 26598498 vai e-pasts: sibirijasberni@gmail.com
ASV čekus sūtīt A. Jerumanim, 1600 El. Rito Ave, Glendale, CA 91208, USA, Tel.- 818-247-8390

Fonds „Sibīrijas bērni”

LEGIONĀRA LIKTENSTĀSTS

OLĢERTS LUDVIGSONS

Viņa dzīve sākās klusā lauku sētā „Zeltiņi” Vīpes pagastā, tolaik Daugavpils apriņķī. Olģerta tēvu sauca Roberts Ludvigsons, māti – Minna Ludvigsons, dzimusi Kļaviņš. Olģerts piedzima 1926. gada 14. jūnijā. Vecākiem vairāk bērnu nebija. Toreiz dzīve tur ritēja kā jau visās Latvijas lielajās lauku saimniecībās. Olģerta tēvs bija viens no daudzajiem jaunekļiem, kuŗi piedalījās Pirmajā pasaules karā Latvijas atbrīvošanas cīņās un pēc kara miera dzīves atjaunošanā. Par to viņam piešķīra 18 hektarus lielu aŗamzemi no Krustpils barona fon Korfa Meŗmuiŗas platības. „Zeltiņi” mājas veidojās vietā, kur vēl atradās bijušās muiŗas grausti, vienu mūŗa sienu paturēja vēlāk celtajai ratnīcai un lauku darba maŗinu nojumei.

Olģertam savā dzīves gājumā nācās būt vai visās „lomās”, kādas bija tolaiku zemnieka bērnam. Piecas vasaras puika bija ganiņš „Zeltiņi” mājās daŗadu lopu barām, beidzot jau nācās strādāt puŗša darbus. Viņš „stūrēja” divzīrgu arķlu, staigāja aiz ecēŗam, skaldīja malku un ziemās, kad negāja skolā, brauca tēvam līdzi un palīdzēja meŗa darbos. Pēdējā pavasarī Olģerts viens pats apseŗja visus saimniecības laukus, jo tēvam nebija labi ar veselību. Olģerts redŗēja savus sējumus augam un priecājās par tiem, bet viņa sēto labību nopļāva lielgabali un sveŗi ļaudis 1944. gadā.

Dzīmtās mājas „Zeltiņi” atradās tur, kur nelielā Vīpites upīte ietek Neretā. Otrā pusē Neretas upei bija seŗgadīgā, sākumā sauktā Meŗmuiŗas pamatskola. Pār Neretas koka tiltu un pa ceļu caur bijušās muiŗas, vēlāk Vīpes pagasta nama pagalmu līdzi sko-

lai veda pavisam īss ceļŗ.

Olģerta „izglītības” posma sākumam nav noteikta viena rudens, pavasara vai vispār gada skaitļa. Reizes trīs puika tika „nodots” skolas varā, bet daŗadu iemeslu pēc ilgi tur *nesabija*. Vienreiz iemesls bija saslimŗana ar kādu nelāgu kaiti. Tagad, rakstot par tālajām skolas dienām, prātā nāk atmiņas par daŗeju saules aptumŗoŗanos, kad mūsu skolā bija Bērnu svētki. To tad gribu arī pieņemt par savu skolas gaitu sākumu. Gadu gan nezinu – 1931., 1932. vai varbūt 1933. Zinu gan pavisam droŗi, kuŗā gadā mani skolas gadi beidŗās, – tas bija „Baigajā gadā”. Es biju beidŗis seŗgadīgo pamatskolu, pārcelts uz septīto klasi, bet tādas mūsu skolā nebija. Tālāk būtu varējis mācīties vidusskolā Jēkabpilī vai Dzelzceļa tehnikumā Daugavpilī. Tur es ļoti vēlējos mācīties, bet bija kara laiks, biju vajadzīgs saimniecībā, un tēvs nelaida, teikdams: „Iesi, kad karŗ beigsies...”

1944. gada sākumā tiku izsaukts uz komisiju pārbaudei par derīgumu vācu Darba dienestam. Biju „derīgs” un tā paŗa gada vienpadsmitā jūlijā atvaŗijos no tēva un dzīmtajām mājām. Māte mani aizveda uz Krustpils dzelzceļa staciju, un es aizbraucu. Bija jāpīeteicas Jelgavā. Tur mūs apŗērba Darba dienesta uniformās. Gaidījām vilcienu, lai brauktu uz Vāciju. Nekas nesānāca. Kara darbība sagŗāva ceļu, palīkām Latvijā, rakām pozīciju grāvjus, būvējām bunkurus un gatavojām aizstāvēŗšanās līnijas pret krievu uzbrukumiem Vecumnieku un Birzgales pagastā. Septembrī mums bija jāpārbrauc uz Rīgu. Tur pāris dienu

laikā mūs, „darba dienestniekus”, atļaida un daŗus soļus tālāk pie cita galda pierakstīja Brīvprātīgajā Latvieŗu leģionā.

Ar kuŗi braucām uz Liepāju. Daŗas dienas pavadījām Kaŗostas kazarmās, līdzi kuŗis *Mardelplata* pēc diviem bīstamiem Sarkanās armijas aviācijas uzbrukumiem atstāja Liepāju – laikam astotajā

vai desmitajā oktobrī. Tā vieta, kur nakts tumsā mēs kāpām kras-tā, tagad kartē ir nosaukta *Kaliningrad*. Ar vilcienu braucām dziļāk Pomerānijā. Dzīvojām daŗādās sādŗās un kaut ko strādājām, jaucām nost kaut kādus graustus, labojām citas ēkas. Daudz strādājām vietējos meŗos, sagatavojot baļķus bunku-

ru būvei. Apmēram decembrā vidū tikām noņemti bunkuros *Sofienwald* ezera tuvumā. Notika ierindas apmācības, bijām iedalīti vienībās. Mani iedalīja cetur-tajā rotā, kuŗas komandieris bija leitnants Goppers, liktenīgā ģe-nerāļa dēls. Skaitījāmieŗ piecpadsmitais *Ersatz Battalion* – piecpadsmitā divīzija.

1944./1945. gada ziema tajā apvidū bija ļoti auksta. Salām, bija trūcīga pārtika, un daŗi zēni saslima, man vienai kājai uzmetās nedziedējamās vaļējās brūces. Tiku nosūtīts uz Vāciju ārstēties. Mani ievietoja Hanoveras Otrajā *Feld* lazaretē. Tā es izķļuvo no tās briesmīgās vietas, kur krievu lieluzbrukumos mani biedri izmīŗīgi atkāpās, cīnījās un krita kaujas laukos sveŗā zemē. Daudzus krievi sagūŗtīja. Tie izgāja gaŗos moku ceļus un atgriezās Latvijā. Vienu savu skolas biedru, ar kuŗu bijām kopā Darba dienestā – Jelgavā, es satīku, ciemodamies dzimtenē. (Paskaidroŗu: es pazaudēju piezīmju bloķu, kuŗā biju ierakstījis vietu nosaukumus, datumus, kad kaut kas svarīgs tika piedzīvots, un bez ŗiem pierakstiem man ir grūti salīkt notikumus pareizā secībā.)

1945. gada pavasarī ap Lieliedienu laiku amerikāņu armija ātrā tempā virzījās uz priekŗu savā „uzvaras gāŗienā”. Hanoveras *Feld* lazareti evakuēja, tādiem, kas paŗi varēja paiet, iedeva kara zābakus un pavēlēja no „ŗis vietas iet prom”. Es kaut kā aizķūlos līdzi garnizona pilsētai *Friedrichruhe* un galīgi piekusis saŗniedzu kādu ambulanci. Dabūju gultu un *paiku*, bet jeņķi dzinās man pakaļ. Pavēlēja man atkal būt zaldātam.

(Turpinājums sekos)

Olģerts pēc kara

LASĪTĀJS VĒRTĒ

Augsti godātais Gordona kungs!

Vissīrnīgākais paldies par Jūsu „Mīķkrēŗli mikrorajonā”! Es pavādīju pāris bezgala emocionāli piesātinātas stundas, izlasot Jūsu grāmatu, kā saka, vienā stīpienā. Laikmeta aina ir perfekta un dzīva, romāna tēli tik reāli, katra aina tik ietīlpīga, ka, lasot romānu, tekstam neviņus klājās pāri manas paŗa atmiņas par pagājuŗā gadŗsimta seŗdesmito, septīņdesmito, arī astoņdesmito gadu sākuma dzīvi padomju okupētajā Latvijā. Es atkal izjutu skolas un augstskolas obligāto politīnformāciju bezjēdzību, kuŗās ikdienas dzīvē it kā normāli cilvēķi nolaidās līdzi pilnīga plānprātīņa līmenim, piemēram, teju gatavodamies pieņīkt kara ASV pēc Dŗeka Metloka paziņojuma Čatokvas konferencei Jūrmalā. Es atkal izdzīvoju mūsu katedras sēdes, kuŗas saprātīgi mācībspēķi, daŗs pat bez īpaŗas kautŗības, varēja stundām spriedelēt par studentu komūnistisko audzināŗanu “caur

priekŗmetu” un rakstīt ŗis neŗdzības savos kalendārajos plānos un tā saucamajās sociālistiskajās saistībās, vai arī tās sanāksmes, kas speciāli tika rīkotas 24. decembrā pēcpusdienās, bezgalīgi ievēkot līdzi vakaram, lai ģimenei nebūtu iespējas kopā svētīt Zīemŗvētku vakaru. Jūsu grāmatā atsauca no pagātnes aizmīrstības arī to neatkarīgo prieku, kas valdīja virtuvē, ja tēvam bija izdevies izstāvēt bezgalgaŗu rindu un nopīrkt *doktora* desu vai cīŗiņus.

Es esmu dzimīis 1959. gadā, tā-tad paŗam personiskas staļīnlaika pieredzes man nav. Toreiz, seŗdesmito beigās, man likās pārspīlēti, ka radu viesībās, kad ap galdu sāka sprēgāt politīskie anekdoti, mamma vēra logus ciet. Tikai vēlāk, jau brieduma gados, runājot ar cilvēķiem, kas to visu pārdzīvojuŗi, es sapratu, ka tādu traumu dvēselē izārstēt praktiski nav iespējams. Jūsu ro-

māna tēli to vēlreiz aplīecina. Tik daudzi latvieŗi arī aizgāja Harija Riekstīņa ceļu, un Jūsu romāns ir skaudrs atgādinājums par necīvēcīsko reŗīmu, kas nolīka cilvēķus ŗādas izvēles priekŗā – nodot vai cīest paŗam. Romānā vārdā nenosauktais čekas vervētājs vai bijušais partorgs, komjaunatnes līderis, karŗēŗists un pielīdejs, tie visi arī ŗodien ir mūsu vidū, to-starp politīķu aprīndās. Tagad tie ir kvēlāķie Latvijas neatkarības aizstāvjī. Mans bijušais katedras vadītājs, Latvijas krievs, izcīls matēmatīķis un godavīrs, ŗādus ļaudis sauca par pludīņiem. Lai kādi laiki – viņi ir virspusē.

Kad es reizēm dzīrdzīru sūroŗanos par ŗodienas nebūŗanām ar piebīdi, sak, tad jau boļŗevīķu laīkos bija labāk, man gribas iesauķties – ja jūs tikai uz vienu dienu ielīķtu atpakaļ tai melu, izlīķŗanās, gara verdzības, pazemoŗumu un nodevību pagātnē, jūs sajuktu prātā!

“Mīķkrēŗlis mikrorajonā” skaidri izģaismo ŗo pagātnes reŗu. Sma-cīģais padomījas sloģis ir gandrīz fizīski izjūtāms. Vēlreiz paldies Jums, Gordona kungs. ŗī grāma-ta mums ir ļoti vajadzīga kā eta-lons, ar kuŗu kalībrēt savus dzīves

vērtību svarus.

Visdzīļākajā cīenā Jums, pa-tīesam Latvijas draugam,

Kāŗlis ŗadursķis,
profesors,

Eiropas Parlamenta deputāŗs
Briselē, 2014. gada 18. febrūārī

Grāmatu var iegāŗaties Latvījas grāmatu tirdzniecības vietās, kā arī sazinoties ar Rīģas redakciju, nosūtīt savu pasta adresi un iesķaitot norāŗītajā bankas kontā USD 15, – (ja sū-tījums ir uz Amerīķu) vai EUR 10,– (ja sū-tījums ir uz kādu Eiropas valsti). Pasta izdevumi iekļauti ŗai cenā.

SIA „VESTA-LK”
AS SEB banka, kods UNLALV2X
Konts:
LV90UNLA0050009776346

Putnu mīlotāji – uz Latviju!

Tā jūs uzaicina Deivids Lindo (*David Lindo*), slavenais pilsētu putnu novērotājs, rakstnieks, gids savā rakstā *Putnu Vērotāju Ceļveža žurnāla* šī gada februāra izdevumā.

Deivida dzīvesvieta nu jau daudzus gadus ir Ziemeļlondona, tuvu pie lielā cietuma *Wormwood Scrubs*.

„Tvičers” esmu bijis jau dzemdē un piedzimu, sagrābis tālska-ti,” saka autors par savu bērnību. Vēlākā dzīvē viņš ir apceļojis la-bu daļu pasaules ar šo savu vai-rāk nekā jājamzirdziņu. Latvija, visneapdzīvotākā vieta Eiropā (*D.L.*), šajā ziņā esot vēl arvien neatklāta zeme, un ieešana *ei-rozonā* varētu drīz vien izpostīt tās vēl neizpostīto dabu – mežus un ūdeņus. Līdz šim Deivids par Latviju dzirdējis tikai kā par garda, lēta alus un citu skaistu „putnu” zemi.

Ieradies Latvijā pagājušā gada maijā un izgājis cauri pases kontrolei, Deivids tūlīt metās pilsētas putnu pētīšanā – un tad uz Bolderāju. No šīs vietas viņa Lat-vijas dabas un putnu apraksti gāžas ārā kā no pārpilnības raga. Vietējie jau šos putnus, ja nu ne visus, pazīst pēc nosaukumiem un vismaz ir kārtēji redzējuši un izbaudījuši ikdienā. Deivids, vienalga – mežā vai purvainē, – ir kā „puika, kas ielaists kumpekš-bodē” bez ierobežojumiem. Viņš it kā bez atelpas uzskaita vanagu šķirnes, rubeņus, teteņus, stārķus un visus mazos putniņus, par ūdensputniem un pūcēm nemaz nerunājot.

Deivids Lindo

No Bolderājas uz Ķengaragu, caur mežiem uz Liepāju, par kuŗu Deivids saka: „Es apsēdos krēslā un paskatījos augšup... tās bija visaizrāvīgākās četras stundas manā „putnošanas” mūžā.” – Šim jauneklīm ir 48 ga-di. Viņa gīdi ir mūsu pašu ļaudis no *Dabas tūres*, tāpēc arī latviešu īpašvārdi rakstīti ar visiem mīkstīnājumiem un garumzīmēm. No 4. līdz 11. maijam viņš pats vadīs šādu astoņdienu tūri ar *airBaltic* no Londonas uz Rī-gu: Daugavgrīva, Gaŗkalne, Upes-ciems, Odiņi, Ķemeru Nacio-nālais parks, Kaņierezers, Dun-durupļavas. Tālāk uz Liepāju, Slīteres Nacionālo parku, pa ce-ļam Užavas pļavās, nobeidzot ar Kolku pirms atgriešanās Rīgā.

Atskaitot lidojumu, visi izdevu-mi ieskaitīti cenā (£1390.-), to-starp gīda honorārs, transports Latvijā, uzturēšanās viesnīcās/viesu mājās, maltītes un ieejas biļetes visos nacionālajos parkos un rezervātos.

(*Saldējums jāpērk pašiem.*) –

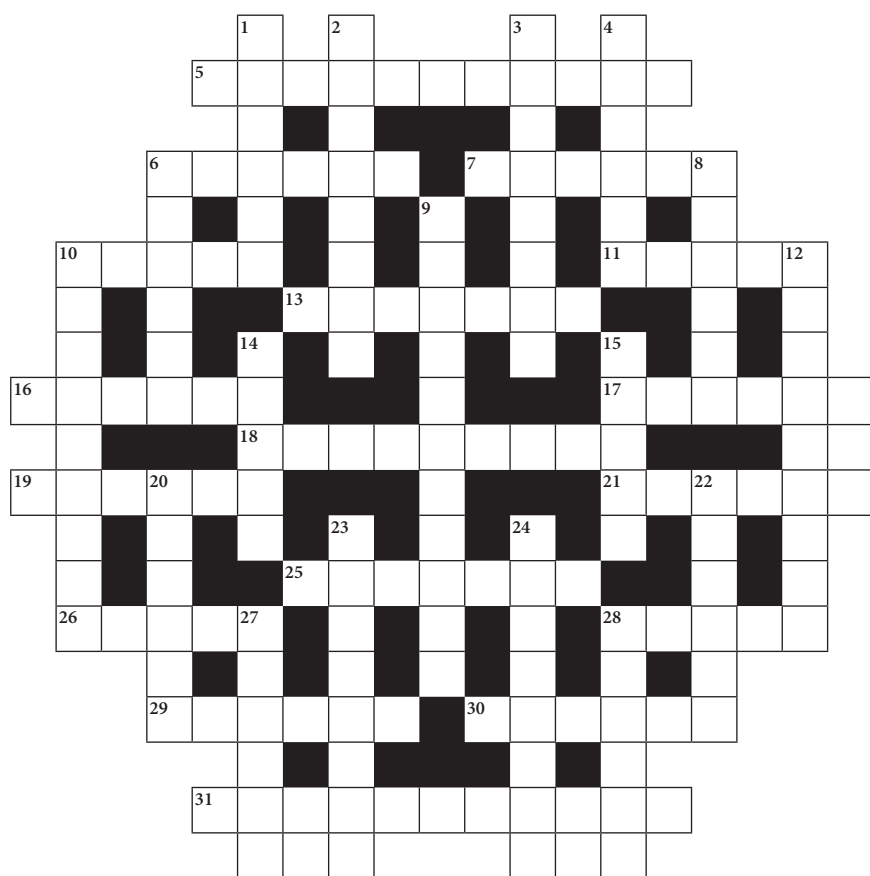
Krika

*Par „bird”(putns) angļi sauc jaunu, pievilcīgu sievieti.

Papildinformācija:
Zvanīt TRAVEL THE UNKNOWN (ATOL 9854) 0207 183 6375, vai *online traveltheun-known.com/urbanbirder*

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījusi DAIGA KALNS (ASV)

Līmeniski. 1. Augstākā vieta Rīgas centra daļā. 6. Ventas pie-tekā. 7. Sastapt. 10. Cilvēku gru-pa, kas apvienojusies savtīgos nolūkos. 11. Pievilcība, valdzī-nājums. 13. Zvejais kuģis. 16. Sala personificējums latviešu folk-lorā. 17. Sienot apņemt apkārt. 18. Dzīves uztvere, kam rakstu-rīgs dzīvesprieks, ticība nākot-

nei. 19. Mērcēt, slapināt (par lie-tu). 21. Nakteņu dzimtas dārzenis. 25. Likumsakarīgi pamatots. 26. Debess ķermenis. 28. Tiekme panākt savu gribu. 29. Sloksnes joslas. 30. Rosība, ātrums stei-dzoties. 31. Tāds, kam ir daudz fiziska spēka.

Stateniski. 1. Plāni nesaldinā-tas miklas cepumi. 2. Durvju

aplodas sānu mala. 3. Vakar-puse. 4. Darbības persona Raiņa lugā „Zelta zirgs”. 6. Slinks; kūtrs. 8. Mūru grau-jamā ierīce. 9. Necerēti veik-ties, izdoties. 10. Kādas lie-tiskās mākslas nozares speciālists. 12. Sait kopā, apvie-noties (*sar.*). 14. Dzelzceļa pietura Krustpils rajonā. 15. Metalla konstrukcija, ko sta-teniski nostiprina uz ūdens transportlīdzekļa klāja. 20. Skaitlisks gada, mēneša, die-nas apzīmējums. 22. Doktrīna. 23. Lodēšanas sildāmierīce. 24. Jēdziens, kas izsaka dau-dzumu, skaitu. 27. Darbības, norises sekas. 28. Posmtārps, kas dzīvo augsnē.

Krustvārdu miklas (BL Nr. 8) atrisinājums

Līmeniski. 1. Tosts. 4. Saiva. 6. Paliene. 7. Turaida. 8. Sekvoja. 10. Skumbrija. 13. Svainis. 15. Sieksta. 17. Braki. 19. Baritons. 20. Trembita. 21. Ezera. 23. Panamas. 26. Karalis. 29. Skrjabins. 30. Asistēt. 31. Arizona. 32. Apdaiks. 33. Ezers. 34. Arēna.

Stateniski. 1. Turbīna. 2. Spaskis. 3. Lisabona. 4. Sesijas. 5. Amofoss. 7. Tilts. 9. Aloja. 11. Angstrēms. 12. Perimetrs. 14. Vakanta. 16. Tritoni. 17. Biste. 18. Istra. 22. Eskadras. 23. Panda. 24. Narcise. 25. Sekstas. 26. Kinšasa. 27. Londona. 28. Sloka.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Latvijas līdzdalības platformā www.manabalss.lv par Lauksaimnieku organizācijas sadarbības padomes (LOSP) iniciatīvu „LATVIJAS ZEME LATVIJAS PILSONIEM” jau parakstījušies 5056 cilvēki. Vēl vajadzīgas 4944 balsis, lai to varētu iesniegt izska-tīšanai Saeimā un izsludināt tautas nobalsošanu.

Daugavpils korķdirģentei, mūzikas paidagoģei, Vispārējo dziesmu svētku virsdirģentei Terēzijai Brokai piešķirta Gada balva „Boņuks 2013” par mūža ieguldījumu latgaliešu kultūras at-tīstībā. Viņa ir Latvijas Nopelniem bagātā mākslas darbiniece (1977), Latvijas Tautas skatuves māksliniece (1986), Triju Zvaigžņu ordeņa virsniece (1995), saņēmusi Kultūras ministrijas balvu Tautas māks-lā un Spīdolas balvu (1998), Lielo mūzikas balvu (2003), Latvijas Republikas Ministru kabineta goda diplomu un balvu (2005), kā arī nomināciju „Goda daugavpiliete” (2005).

Priekules novada dome ik mēnesi piešķir stipendiju vietējās vidusskolas labākajiem skolēniem, kas piedalās arī mācību olimpiā-dās un ir sabiedriski aktīvi. Caurmēra stipendija ir 30 eiro. Pieci skolēni jau saņēmuši stipendiju par mācību rezultātiem janvārī.

Rēzeknes Augstskolā (RA) izdots piektais zinātnisko rakstu krājums *Via Latgalica*, RA literātu darbu kopkrājums „Pieturas punkti bez pieturām” un, turpinot augstskolas iesāktu tradīciju, folk-loras ekspedīcijas laikā savākto materiālu sakopojums DVD „Kaunatys vītu vuordu stuosti”.

Daugavpili 19.februārī apmeklēja jaunais Vides aizsardzības un reģionālas attīstības (VARAM) ministrs Einārs Cilinskis. Pil-sētas attīstības programmā „Mana pils - Daugavpils” par pilsētas vīziju teikts: Daugavpils ir Austrumbaltijas zināšanu, ekonomikas lokomotīve un labsajūtas pilsēta.

Latvijas Zemkopības ministrija sagatavojusi jaunu Medību noteikumu projektu, kas izstrādāts saskaņā ar grozījumiem Medību likumā. Tas paredz dzīvnieku medijamo sugu sarakstā iekļaut Lat-vijas faunai neraksturīgas, invāzīvas sugas - Amerikas ūdeles, je-notsuņus, dambriežus, muflonus, jenotus, zeltainos šakāļus, nūtrijas un jūraskraukļus. Izplatoties Latvijā, šie dzīvnieki nelabvēlīgi ietek-mē ekoloģisko stāvokli.

Pāvilostas ostas padziļināšanai nepieciešamā zemessūcēja iegā-dei banka *Citadele* piešķirusi kredītu 170 000 ASV dolarus (125 000 eiro) uz četriem gadiem. Zemessūcējs tiks iegādāts no ražotāja Uk-rainā. Lielāko daļu samaksās ostas pārvalde, bet pārējo segs no Pā-vilostas novada domes budžeta.

Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs šogad no 8. līdz 26. sep-tembrim rīkos ikgadējo starptautisko rezidenci Daugavpili *Mark Rothko 2014*. Sākusies mākslinieku pieteikšanās. Nobeiguma izstāde tiks at-klāta M. Rotko 111. dzimšanas dienā, kad centrā notiks arī Starptau-tiskā konference „Abstraktais ekspresionisms – emociju valoda”, kas pulcēs daudzus ievērojamus mākslas zinātniekus un māksliniekus no visas pasaules. Konference ir viens no *Rīga 2014* notikumiem.

Kuldīgas Mākslas namā līdz 23. martam apskatāma glezniecības izstāde „Marks Rotko 2013”, kur redzami 10 autoru 25 glez-nas, kas tapušas Starptautiskās rezidences „Marks Rotko 2013” laikā. Šis ir jau otrais projekts, kuŗš tapis, sadarbojoties Kuldīgas Mākslas namam, Kuldīgas Mākslas rezidencei un Marka Rotko Mākslas centram Daugavpili.

Nicas novadā izdots tūrisma ceļvedis par Nicas un Otaņķu pagastu, kuŗi jau vēsturiski ir bijuši saistīti. Tur ir Liepājas un Papes ezers, Dabas parks „Bernāti”, kas ir Eiropā aizsargājama *Natura 2000* dabas teritorija. Baltijas jūras krasts (24 km) ar baltajām smiltīm, kāpas un priežu mežs vilina gan ziemā, gan vasarā. Senajā zvejnieku ciemā - Jūrmalciemā ik gadu jūlijā notiek Zvejnieku svētki. No-vadā atrodas Prenclava dzirnavas.

Jēkabpils autoostai 20. februārī nosvinēta 10 gadu jubileja. Au-toosta reģistrēta Satiksmes ministrijas Autoostu reģistrā un ir iz-veidojusies par pilna pakalpojuma autoostu. Šeit iespējams ne tikai siltās telpās nopirkt biļeti un gaidīt autobusa atiešanas laiku, bet arī iegādāties jaunākos preses izdevumus, ieturēt maltīti kafējnīcā un izmantot frizētavas pakalpojumus.

Latgales Kultūrvēstures mūzejā Rēzeknē no 21. februāra līdz 21. martam piektdienu vakaros notiek lekciju cikla „Kristīgā lūg-šana” priekšlasījumi, kuŗos tiek aplūkoti jautājumi par lūgšanām no senatnes līdz mūsdienām un to formām.

Liepājas mūzejā līdz 23. martam apskatāma piemiņas izstāde „Skaidrīte Elksnīte. Kurzemes ritmi.” Pēc Latvijas Mākslas akadē-mijas absolvēšanas 1965. gadā Liepāja kļuva par mākslinieces dzīves un darba vietu, viņa strādāja par zīmēšanas un gleznošanas paidagoģi Liepājas Lietiskās mākslas vidusskolā. Mākslinieces darbi atrodas daudzos Latvijas mūzejos, kā arī privātkolekcijās Latvijā un ārvalstīs. Izziņas sagatavojusi Valija Berkina

MUMS RAKSTA

AINA RODRIQUEZ-MATA

Esmu pārliecināta, ka daudzu latviešu galvā uzpeld šis jautājums, kad kārtējo reizi lasām Latvijas un pasaules latviešu avīzēs par drūmo un gandrīz bezcerīgo Latvijas nākotni.

Nesen Spānijas TV rādīja spāniešus, kas dzīvo Latvijā, apprecējuši latvietes, audzina mazos *hispano-letones* un ir ļoti labi iedzīvojušies mūsu tautā un zemē. Viņi visi runā latviski, viņu bērni jau čivina abās valodās, un viņi visi izskatās un izklausās laimīgi. Daži no viņiem apgalvo, ka mācīties runāt krieviski, jo 40% (!) Latvijas iedzīvotāju ir krieviski runājošie un darbā ar publiku ir jāprot krievu valoda.

Acīmredzot esam nonākuši tik tālu, ka krievu valoda kļūst par „otro valsts valodu”! Un nav vairs

ilgi jāgaida, ka tā kļūs par pirmo valsts valodu!

Un tas viss notiek laikā, kad samazinās dzimstība un pieaug mirstība! Un simtiem tūkstošu latviešu jau ir aizbraukuši un vēl arvien aizbrauc no Latvijas uz zemēm, kur maksā lielākas algas...

Pa to laiku arvien lielāks skaits krieviski runājošo apmetas uz dzīvi Latvijā, gan pērkot īpašumus, gan ievēdot strādniekus savām fabrikām, gan apmetoties „vizītē” pie radiem... Un viņu kļūst arvien vairāk. Ne tikai no Krievijas, bet arī no Baltkrievijas, Ukrainas un citām krieviski runājošām valstīm.

Un, tā kā Latvijai jau trūkst strādnieku un speciālistu, mūsu Valdis Dombrovskis ierosina plašāk atvērt durvis imigrācijai...

Quo vadis, Lettonia?

Bet kādai? Vēl vairāk imigrantu no krieviski runājošām valstīm? Un šie cilvēki noteikti **negribēs** un viņiem arī nevajadzēs runāt latviski, jo te visi tik un tā runā krieviski! Viņus apkalpo krieviski, un netrūkst krieviskās viesnīcās, restorānos, spēļu zālēs un pārējās izklaides vietās.

Latvieši drīz vien var kļūt par **viesiem** paši savā zemē! Un to būs panākusi mūsu valdības un Saeimas klanīšanās un padevība krieviem! Savā 95 gadus ilgajā mūžā esmu dzīvojuši vairākās valstīs un aplidojusi apkārt pasaulei, bet nekur neesmu redzējusi un jutusi tik lielu nacionālās pašapziņas un pašcieņas trūkumu, kāds ir izveidojies 50 oku-

pācijas gados mūsu dzimtenē!!!

Mums faktiski atliek ievest strādniekus no austrumiem un tādām zemēm, kurās **nerunā krieviski**, bet lai viņi būtu motivēti mācīties runāt latviski. Tādējādi, protams, pieaugtu latviski runājošo skaits un līdz ar to latviskā gaisotne, kultūra un ietekme.

Ir pienācis brīdis, kad latviešu tautai ir jāizšķiras par savu „būt vai nebūt”. Mūsu demografiskais pulkstenis rāda 5 minūtes pirms divpadsmitiem, un ir pēdējais brīdis to apstiprināt! Pretējā gadījumā mēs pasaules vēstures atskatā būsime iekļauti kā „**baltu tauta, kuŗa beidza eksistēt 21. gadsimtā**”.

Cienījamie Brīvās Latvijas lasītāji!

Mani sauc Valters Dakša, esmu Saldus 2. vidusskolas skolnieks un Saldus novada jauniešu domes „Es un mēs” dalībnieks. Mācos 10. klasē. Mana lielākā aizrašanās ir senu un ne tik senu grāmatu, kā arī periodikas krāšana. Vēlētos lūgt Jūsu atbalstu manai kolekcijai – vēlos savā „bibliotēkā” izveidot trimdas nodāļu.

Tāpēc, ja tev ir grāmatas un periodika, kas Tev nav nepiecie-

šamas, lūdzu, uzdāvēni!

Ar mani var sazināties e-pastā: valtersdaksa97@inbox.lv vai pa tālruni +371 29475938.

Mana adrese: Likā iela 37, Saldus, Saldus nov., LV 3801.

Īpaši vēlētos iegūt izdevniecības „Imanta” (Kopenhāgena) „Latviešu tautasdziesmas” izdevumu 12 sējumos.

Ar cieņu **Valters Dakša**
13.02.2014.

SĒRAS

Mūžībā aizgājusi

SKAIDRĪTE GRĪNUPS

Dzimusi Pļaviņās, Latvijā, 1919. gada 14. februārī, mirusi Zviedrijā 2014. gada. 16. janvārī

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tā nezūd. Tā paliek.
Un mirdz.*

Paldies, ka Tu mums biji.

Meita Eva un dēls Egils ar ģimenēm Zviedrijā, draugi Latvijā

Mans dzīves draugs

MICHAELS (MIKELIS) KOČETKOVS

Dzimis Jelgavā 1921. gada 14. februārī, miris Linköping, Zviedrijā, 2014. gada 15. februārī

*Gan sāpju dienas,
gan saules rīts –
nu viss tiek
klusī zemē tīts.*

Mīlestībā viņu piemin
sieva Zenta

Patriotisks Amerikas latvietis vēlas pirkt
latviešu gleznas un porcelānu,

lai paturētu latviešu mantojumu latviešu ģimenē.

Ir arī interese pirkt latviešu zemes un mājas īpašumus.

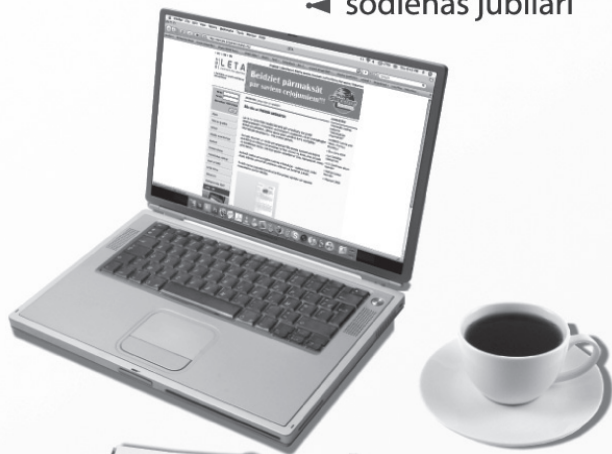
Lūdzu, rakstiet uz sveiks1969@yahoo.com vai

zvaniet +001-312-730-7459.

LETA
nacionālā ziņu aģentūra

Sāc ritu ar Preses apskatu!

- ◀ Latvijas preses publikāciju anotācijas
- ◀ jaunākās valūtas un laika ziņas
- ◀ nozīmīgākie dienas notikumi
- ◀ šodienas jubilāri

Apskatu Jums izdevīgā veidā - internetā vai e-pastā piegādāsim katru darba dienu līdz plkst. 9:00

Vairāk par pakalpojumu vari uzzināt: www.leta.lv
LETA, tālr.: +371 67222509, e-pasts: marketing@leta.lv

LASĪET TĪMEKLĪ!

www.brivalatvija.lv

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena - 1,15 eiro

par cm² ierāmējumā

Atlaides par reklāmas

publicēšanas biežumu:

Atkārtojot vienu un to pašu
● reklāmu 2 reizes, paredzēta
atlaide 10 % apmērā no
parastās cenas.

Atkārtojot vienu un to pašu
● reklāmu 3 reizes, - 15 % no
parastās cenas.

Atkārtojot vienu un to pašu
● reklāmu 4 reizes un vairāk,
- 20 % no parastās cenas.

PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:

● 0,60 eiro par 1 cm²

ierāmējumā.

SĒRU SLUDINĀJUMS:

● 50 eiro

Pasta adrese:

Ausekļa iela 14 - 2

Rīga, LV - 1010

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,

iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna

Brīvā Latvija redakcija – Ausekļa iela 14-2,

Rīga, LV-1010 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)

Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,

Tālrunis: +371 67326784.

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis “Straumēni”,

Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, England. Tālr. 01788823438, fakss

01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā:

Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE.

Tālr. 01162431322, fakss 01162433312.

e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksa, sākot ar

2014. gada 1. janvārī:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 67 jeb 80 eiro; 12

mēnešiem GBP 128 jeb 149 eiro. Samaksu ar čekā,

PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta

administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā

Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada

abonementu 49 eiro

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 700 jeb 80 eiro; 12 mē-

neši SEK 1300 jeb 149 eiro. NAUDAS PĀRVEDU-

MI: LETTERNAS RIKSFÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ

LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111

24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālr. : +46

8214425. Administrācija: Vija Freimane, e-pasts:

freimanis@yahoo.se, tālr. +46 8808815

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 149 eiro;

6 mēn. – 80 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft,

Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank

Hamburg, BLZ 200 100 20, konts 271 751 204.

Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra,

Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālr. +49 6004

2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija

Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deut-

schland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden,

tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citas Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 80 eiro;

12 mēnešiem 149 eiro. Naudas pārvedumi ar čekā

uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem

USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20 (28 eiro), 12 mē-

nešiem Ls 34 (49 eiro).

Digitālā avīze - 49 eiro 12 mēnešiem

Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi

maksā GBP 3 par 10 mm augstu viensējīgā platu-

mā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x

7 cm) GBP 45. Zviedrijā – SEK 500.

Komerālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parak-

stītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī

redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem

nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publi-

kācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper

published by the Latvian Publishers Association,

Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.

Iespiests: SLA EVEKO, Rīgā

SPORTS SPORTS SPORTS

(Turpināts no 1.lpp.)

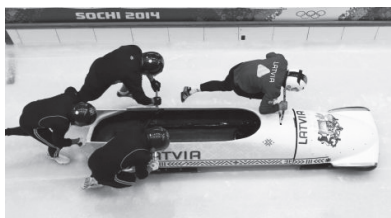
sochi.ru
2014

Olimpisko spēļu nobeiguma parādē Latvijas karogu nesa sudrabotā bobsleja četrinieka stūmējs Daumants Dreiškens.

Sportisti atvadījās no Sočiem, lai pēc četriem gadiem tiktos Dienvidkorejā, kur Phjončhanas pilsētā notiks notiks XXIII Ziemas olimpiskās spēles.

Bobslejā cīņa par sekundes simtdaļām

Bobsleja sacensības mums sākās ar labu ziņu: Oskars Melbārdis ar stūmēju Daumantu Dreiškenu **divniekos** izcīnīja **piekto** vietu. Otrā Latvijas divnieka ekipāža - Oskars Ķibermanis ar Vairi Leibomu ierindojās 16.vietā.

Veiksmīgs starta ieskrējienis nodrošina panākumu trases virāžās

Ar milzīgu interesi tika gaidītas **četrinieku** sacensības. Iepriekš bobsleja eksperti bija izteikuši prognozi, ka mūsējie ir gatavi cīņai par medaļām. Pirmajā braucienā četriniekiem Oskara Melbārža ekipāža no līdera krieva Aleksandra Zubkova vadītā boba atpalika 0,28 sekundes, bet no trešās vietas ieguvēja, amerikāņu Stīvena Holkomba vienības - 0,21 sekundi. Amerikāņiem labākais starta laiks, latviešiem - dalīts trešais labākais. Otrā Latvijas ekipāža Oskara Ķibermaņa vadībā sasniedza 15. la-

bāko rezultātu. No līdera Zubkova Ķibermanis atpalika 0,86 sekundes.

Otrajā braucienā Melbārdis sasniedza labāko laiku gan startā, gan visā braucienā, summā pakāpjoties uz otro vietu un piesakot pretenzijas uz kādu no medaļām. No Zubkova viņš atpalika četras sekundes simtdaļas. Ķibermanis pakāpās uz dalītu 13. vietu.

Trešajā braucienā skaidri iezīmējās medaļu pretendenti - stabili Zubkovs, aiz viņa Melbārdis, uz trešo vietu bija pacēlies amerikānis Holkombs ar savu ekipāžu. Ķibermanis bija "iekēries" 15. vietā. Jautājums bija - vai Melbārdis no Zubkova var „atspēlēt” 17 sekundes simtdaļas?

Beidzamo braucienā ne pārāk sekmīgi veica Vankuveras olimpisko spēļu čempions četriniekiem Holkombs, bet Melbārdis to veica bez lielām kļūdām un saglabāja vietu pirms amerikāņa. Zubkovs ceturto braucienā veica vājāk nekā mūsējie, taču iepriekš iegūtais pārsvars pār konkurentiem bija pietiekams otrajai zelta medaļai olimpiādā. Melbārdis no Zubkova atpalika deviņas sekundes simtdaļas.

Oskars Ķibermanis ar stūmējiem Raivi Broku, Helviju Lūsi un Vairi Leibomu olimpiskās spēles beidza 14. vietā, no Zubkova atpaliekot 2,38 sekundes.

Pirms izšķirošā, ceturta brauciena Melbārža ekipāža bija otrajā pozīcijā, no līdera krieva Zubkova četrinieka atpaliekot par 0,17 sekundēm. Toties latvieši par 0,28 sekundēm bija labāki par amerikāņu Stīvena Holkomba pilotēto četrinieku, kas atradās trešajā pozīcijā.

“Šī uzvara man nozīmē ļoti daudz. Es ceru, ka Latvijai arī. Mēs

bijām to pelnījuši,” ar asarām acīs pēc apbalvošanas intervijā Latvijas Televīzijai teica Oskars Melbārdis.

“Redzot tās simtdaļas, likās, ka kaut ko vēl varēja salasīt, bet īstenībā - ir labi. Desmit no desmit,” par izcīnīto sudrabu saka treneris Sandis Prūsis. Viņš atzīst, ka, iespējams, viss nav bijis līdz galam godīgi, taču, pat ievērojot šos apstākļus, latvieši parādīja lielisku rezultātu. „Tas, ka neizdevās izcīnīt zeltu, ir laba motivācija turpmāk uzlabot rezultātus, paturot prātā nākamās olimpiskās spēles Dienvidkorejā.”

Latvijas hokejistu vēsturiskā uzvara ar iekļūšanu ceturtdaļfinālā!

Pirmo reizi Latvijas hokeja izlase olimpiskajās spēlēs startēja starptautiskā brīvvalsts laikā 1936.gadā, kad ierindojās 13. vietā, bet pēc neatkarības atgūšanas ir piedalījusies arī 2002., 2006. un 2010. gada Olimpiādā, vienreiz izcīnot devīto vietu, bet divreiz ieņēmot 12. pozīciju. Pirms četriem gadiem Vankuverā Latvijas izlase bija ļoti tuvu iekļūšanai ceturtdaļfinālā, tomēr izslēgšanas turnīrā pagarinājumā zaudēja Čehijas vienībai.

Soču olimpiādas hokeja turnīrā 12 vienības tika sadalītas trīs grupās, pa četrām komandām katrā, kas aizvadīja viena riņķa turnīru. Pēc tā rezultātiem pirmās vietas ieguvēja uzreiz iekļuva ceturtdaļfinālā, pārējām vēl bija jāspēlē *play off* turnīrā.

Latvija - Šveice 3:1 (2:0, 0:1, 1:0). Sočos mūsu vienībai ar pasaules vicečempioniem - šveiciešiem iznāca sacensties divreiz. Grupas turnīrā cietām sāpīgu zaudējumu. Vienīgā ripa mūsu vienības vārtos ielidoja astoņas sekun-

des (!) pirms pamatlaika beigām. Otrajā tikšanās reizē mūsu hokejisti alka revanšu. Papildu stimulē bija turnīra Nolikuma punkts, ka uzvaras gadījumā vienība iekļūst ceturtdaļfinālā.

Ripa Šveices vienības vārtos

Divi gūtie vārti spēles pirmajās divpadsmit minūtēs un pēc tam nepieņemama aizsardzība ļāva Latvijas izlasei svinēt vēsturisku uzvaru - 3:1. Vārtus Latvijas vienības labā guva Oskars Bārtulis un Lauris Dārziņš (divus). Lielu ārtavu uzvaras kaldināšanā deva vārtsargs Edgars Masaļskis, nekļūdīgi sargājot savu „cietoksni”.

Līdz ar to pirmo reizi Latvijas hokeja vēsturē mūsu izlase iekļuva olimpiskā hokeja turnīra ceturtdaļfinālā, kur nācās spēkoties ar izlases galvenā trenera Teda Nolana dzimtenes - Kanadas vienību.

Mazs cinitis gandrīz apgāza lielo vezumu...

Latvija - Kanada 1:2 (1:1, 0:0, 0:1). Latvijas izlase ar hokeja lielvalsti Kanadu spēkojusies diezgan daudz - kopumā pasaules meistarsacīkstēs aizvadītas 15 spēles, kuŗās piedzīvoti 14 zaudējumi. Latvijas un Kanadas hokejisti olimpiskajās spēlēs savstarpēji iepriekš tikušies tikai 1936. gadā, kad kanadieši uzvarēja ar 11:0.

Sočos spēlēt pret vairākkārtējiem pasaules un olimpiskajiem

čempioniem - kanadiešiem Latvijas vienībai bija liels izaicinājums. Mūsu vienībai pēc smagās spēles ar šveiciešiem neiznāca nemaz atpūties, toties kanadiešiem bija trīs atpūtas dienas.

Pret kanadiešu neapšaubāmi augstāko meistarību mūsējie pretī varēja likt cīņas sparū un komandas spēli. Tas izdevās, un piecdesmit piecas minūtes visa hokeja pasaule bija sasprindzinājumā - vai tiešām notiks turnīra lielākā sensācija un Dāvids uzvarēs Goliātu? Jaunais Kristers Gudļevskis, kas aizstāja Edgaru Masaļski, vārtos šaudījās kā atspole un atvairīja pretinieku metienu krusu. Brīžiem mūsu hokejisti gūlās ripas ceļā... Kad Lauris Dārziņš pirmajā trešdaļā elegantā stilā apspēlēja kanadiešu vārtsargu un izlīdzināja rezultātu 1:1, pretinieki saprata, ka nekāda vieglā pastaiga te viņus negaida.

Laura Dārziņa meistarstīķis

Latvijas vienības aizsardzība bija kā mūris un pretuzbrukumi - bīstami. Ārkārtīgi sasprindzinātās cīņas rezultāts izšķīrās pēdējās piecās minūtēs. Pēc Pujaca noraidījuma kanadieši izmanto vairākumu un *izņāva* uzvaru ar 2:1.

Par pašaiļiedzīgo sniegumu un cīņassparu līdz pēdējām mirklīm Latvijas hokeja izlase pelnījusi vislielāko uzslavu. Pirmo reizi esam iekļuvuši olimpisko vienību astoņniekā.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas evaņģēliskās draudzes nākamais dievkalpojums **9. martā** plkst. 16.

ANGLIJA

DVF un LWT nodaļas delegātu pilnsapulce "Straumēnos", Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe LE17 6DF, svētdien, **9. martā**, plkst. 10. Apmeklēt lūdz DVF/LWT valde.

DIEVKALPOJUMI VIDUSANGLIJAS DRAUDZĒ, māc. V. Vāvere

Lesterā, Igaņu namā, 366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS, sestdien, **1. martā**, plkst. 14 dievkalpojums.

„Straumēnos”, Catthorpe Manor, Catthorpe, Leicestershire, LE17 6DF, svētdien, **16. martā**, plkst. 10 Ciešanu laika dievkalpojums.

Birminghamā, All Saints baznīcā, Kings Heath, B14 7RA, svētdien, **16. martā**, plkst. 15.30 Ciešanu laika dievkalpojums.

„Mūsmājās”, Priory Hill, Wols-ton, Coventry, CV8 3ZF, svētdien, **23. martā**, plkst. 15 Ciešanu laika dievkalpojums.

A U S T R U M A N G L I J A S DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Mansfildā St. Peter's and St. Paul's Church, Mansfield, NG18 1AP, sestdien, **1. martā**, plkst. 11 dievkalpojums.

Derbijā, Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT, svētdien, **2. martā**, plkst. 12 dievkalpojums.

Notinghamā, Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, **2. martā**, plkst. 15 dievkalpojums.

Piterborovā, St. Mark's Church Centre, Peterborough, PE1 2SN, sestdien, **8. martā**, plkst. 16 Ciešanu laika dievkalpojums.

ZIEMEĻANGLIJAS-BRADFORDAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Bradfordā, 29 Great Horton Rd., BD7 1AA, Vācu baznīcā, svētdien, **16. martā**, plkst. 10.30 Ciešanu laika dievkalpojums.

MANČESTERAS DRAUDZE,

māc. G. Putce

Varingtonā WAI IXG, Market Gate, Holy Trinity Church, svētdien, **30. martā**, plkst. 20 Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu

APVIENOTĀ LONDONAS EVLUT UN MIERA DRAUDZE, māc. E. Zikmane

Londonā, Zviedru baznīcā, W1H 4AG, svētdien, **9. martā**, plkst. 14 Ciešanu laika dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma (ap 15.15) filmas "Mammu, es tevī milu" (2013, rež. Jānis Nords) izrāde baznīcas zālē. Svētdien, **23. martā**, plkst. 14 Ciešanu laika dievkalpojums un Draudzes padomes sapulce - Oculi,

Rovfantā, Rovfantā, RH10 4NG, svētdien, **16. martā**, plkst. 11.30 Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu - Reminiscere.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, **9. martā** plkst. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Ro-

senbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, **23. martā** plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdā.

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44), **30. martā** plkst. 14.30 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

ZVIEDRIJA

Stokholmas latviešu koris aicina uz pavasara koncertu svētdien, **30. martā**, plkst. 14 Somu baznīcā (Finska kyrkan), Slottsbacken 2, Stokholmas vecpilsētā. Programmā iemīļoti latviešu skaņdarbi. Piedalīsies Londonas latviešu koŗa diriģente Lilija Zobens, jauniešu koris MASKA, diriģents Jānis Ozols un Gaida Rulle (Stokholmas latviešu kora diriģente). Ieeja par labprātīgiem ziedojumiem.

Gēteborgas Latviešu pensionāru biedrības pavasara tikša-

nās reizes 2014. gadā: **29. martā, 26. aprīlī un 31. maijā** plkst. 13.00 "Folkpartiet" telpās, Nedre Kvarnbergsgatan 7. Jauni biedri laipni gaidīti. Gēteborgas latviešu pensionāru biedrības valde

Latvijas ev. lut. Baznīcas Zviedrijā Mācītāju un draudžu delegātu Sinode notiks 15. martā plkst. 12 Somu Baznīcas draudzes namā apakšstāvu telpās. Kopsapulci atklās un uzrunu teiks mācītāja Dr. Ilze Kezberē/Härle no Vācijas. Klausītāji sirsnīgi aicināti.

DIEVKALPOJUMI Stokholmas Latviešu draudzes dievkalpojums 2. svētdienā Ciešanu laikā svētdien, **16. martā**, plkst. 14 Somu baznīcā (Vecpilsētā, Pilskalnā). Sprediķos un vijoli spēlēs mācītāja Dr. Ilze Kezberē. Pie klavierēm Iveta Čālte, pie ērģelēm Rūta Baumgarte. Pēc dievkalpojuma kafijas galds un tikšanās ar māc. Kezberē. "Es atklājos tiem, kas nevaicāja: mani atrada tie, kas mani nemeklēja." Jes. 65,1